www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок 2. цьвітня 1918. Ч. 39. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, April 2, 1918. No. 39.

ВЕЛИКА РІШАЮЧА БИТВА ПІД АМІЄН.

100.000 американського війска візьме участь у великій битві.

Німці заняли Полтаву і зближають ся до Харкова і Катеринослава.

Українське правительство заборонило уживанє на Україні московської мови.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 1, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАБОРОНИЛО УЖИВАНЄ МОСКОВСЬКОЇ МОВИ.

ЛОНДОН, 29. мая. — **Українське правительство проголосило заборону уживаня московської мови.**

(Повисше наведена заборона відносить ся правдоподібно до уживаня московської мови яко урядової в українських державних інституціях).

НІМЦІ ЗАНЯЛИ МІСТО ПОЛТАВУ.

Їх війска зближають ся до Харкова і Катеринослава.

МОСКВА, 30. марта. — **Наступ німецьких війск на Україні відбуваєть ся без перестанку дальше. ВЧЕРА ЗАНЯЛИ ВОНИ ПОЛТАВУ, яку підпалили і в части знищили.**

Німецькі війска маширують тепер на Харків і на Катеринослав, де мають находити ся великі засоби збіжа.

Війска робітничих і салдатських „совєтів" ставлять декуди значно сильний опір, але без успіху, стараючи ся здержати німецьку повінь, яка заливає найбогатійші землі Росії.

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО КУРСКА.

ЛОНДОН, 29. марта. — Як се доносить телеграма бюра Райтера, петроградські часописи подають вістку, **що німецькі війска розпочали в середу наступ в напрямі міста Курска** (столиця курської губернії), яке лежить 300 миль на полудне від Москви.

Передні сторожі німецького війска мають находити ся у віддаленю 12 миль від міста.

Австрія мусить посилати своїм війскам поживу.

ЖЕНЕВА, 30. марта. — **Австрійське правительство є обовязане посилати поживу для своїх війск на Україні,** як се подає польська пресова аґенція в Льозані на підставі вістий, одержаних з Черновець.

Передвісім є вичерпані засоби хліба. Австрійці вислали дня 23. марта 100 ваґонів пшениці на Україну.

ОДЕСА МАЄ ВИЙТИ В СКЛАД УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

Москва протестує проти занятя Одеси і достави оружа до Фінляндії.

МОСКВА, 28. марта. — Російське міністерство заграничних справ вислало до Німеччини протест проти занятя Одеси німецькими й австрійськими війсками, а також проти достави Німцями оружа Фінляндії після підписаня мирового договору.

Німецьке правительство в справі занятя Одеси відповіло, що місто є частию України і тому занятє сього міста не нарушує мирового договору, заключеного між Росією і центральними державами.

Українці домагають ся, щоби українська держава сягала до Каспійського моря.

Російське міністерство заграничних справ зажадало від німецького правительства, щоби воно певно подало, **які після його гадки мають бути границі української републики.** В тій справі панує такасама таємність, як і в справі границь між Росією і Німеччиною.

З приводу такого стану справи виходить велике замішане. Партії і фракції на Україні занимають ріжні становища в справі будучих границь. **Деякі „германофіли" домагають ся, щоби Україна сягала навіть аж до Каспійського моря** (злучити українську часть Донщини і Кубань з українською републикою).

Росія зажадала від Німеччини подання границь між Росією і Україною.

МОСКВА, 29. марта. — Німеччина вислала ноту до російського правительства, в якій зажадала пояснення в справі заяви, зложеної свого часу американським послом з нагоди четвертого всеросійського конґресу. Заяву американського посла, Френсіса, вважають Німці одвертим візванєм Росії до дальшої війни проти Німеччини. Німецьке правительство запитує у своїй ноті, чи таке поступованє є згідне з услівями мирового договору.

Російське міністерство заграничних справ дало на сю ноту слідуючу відповідь:

„Заява американського посла, Френсіса, була лише парафразою ноти президента Вілсона, на яку конґрес „совєтів" дав свою відповідь. Ся відповідь, ухвалена тимсамим конґресом, який потвердив також і мировий договір з центральними державами, є найліпшою відповідию на телеґрафічне домаганє німецького правительства в справі вияснення".

Подавши відтак зміст резолюції, якою потверджено мировий договір, відповідь „совєта" кінчить ся отсими словами:

„Міністерство загр. справ є переконане, що подане ним вияснене в тій справі є достаточною відповідию для німецького правительства, і стверджує, що з огляду на те, що німецький наступ поширюєть ся поза границі чисто українських земель, під тим зглядом нарушено мировий договір, заключений в Берестю Литовськім. Німеччина повинна тому означити, які вона визначила властиво границі для української републики".

НІМЕЧЧИНА ПРИЗНАЄ ГРАНИЦІ МІЖ РОСІЄЮ І УКРАЇНОЮ ЗГІДНО ЗІ ЗАЯВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

МОСКВА, 30. марта. — **В справі російсько-українських границь Німеччина згідно зі заявою Української Центральної Ради признала, що в склад України має входити слідуючих девять губерній:**

ВОЛИНЬ, ПОДІЛЄ, ХЕРСОН, ТАВРІЯ (без Криму), **КИЇВ, ПОЛТАВА, ЧЕРНИГІВ, КАТЕРИНОСЛАВ І ХАРКІВ.**

Крім тих земель додано ще згідно з мировим договором, заключеним між центральними державами і Україною, ЧАСТЬ ГУБЕРНІЇ ХОЛМСЬКОЇ.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 1, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НОВИЙ НАСТУП НІМЦІВ КОЛО АРРАС.

Німецькі війска здобули шість сіл в напрямі Амену.

ЛОНДОН, 30. марта. — Урядовий анґлійський звіт, виданий нині вечером, звучить:

„На північ від ріки Соми по короткій перерві Німці розпочали наново сильне бомбардованє. Відтак слідували напади, в яких неприятель уживав нових війск. Помимо, що напади були дуже сильні, відбито їх з великими втратами для неприятеля. Наші війска задержали становища у своїх руках. Взято трохи полонених.

„Сильне бомбардованє розпочав неприятель на схід від Аррас, почім слідували напади піхоти.

„На полудне від ріки Соми неприятель зискав дещо терену на захід від ріки Авр і на полудне та полудневий схід від Мондідіє. **Німці заняли шість сіл в напрям Амену (Обвілєр,** Ґрівесн, Кантіні, Месніль Сент Жорж, Лє Моншель і Аєнкур). На схід від Аєнкур розпочала ся завзята битва, однак її вислід ще доси незвісний.

„На боєвім фронті паде сильний дощ".

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ ДОТЕПЕР 70.000 АНҐЛІЙЦІВ І ЗДОБУЛИ 1.100 ГАРМАТ.

Передні сторожі німецької армії всего 10 миль від Амену.

БЕРЛІН, 30. марта. — Німецький урядовий звіт звучить:

„Між Сомою і Авр Німці виперли з передних становищ війска французькі і анґлійські, здобуваючи місцевости Бокур і Мезієр. Французькі напади проти Мондідіє зістали ударемнені. Місцевість Аєт очищена з неприятеля.

„Положенє на північ ріки Соми не змінило ся".

В звіті з дня 29. марта було подане, **що до 28. марта, то є в протягу перших 8 днів великої битви Німці полонили поверх 70.000 Анґлійців і здобули поверх 1.100 гармат.**

АЛЯНТІ РОЗПОЧАЛИ ПРОТИНАСТУП.

ЛОНДОН, 31. марта. — Вечірний анґлійський урядовий звіт доносить:

„На північ від Соми було нині спокійно. Безпосередно на полудне від ріки Скари наша лінія посунула ся на схід від Фешї. Втрати неприятеля були на сім фронті тяжкі.

„На полудне від ріки Соми протинаступи наших війск були успішні. Наші війска відзискали село Деміен. Канадійська кінота і анґлійська піхота в злуці з Французами здобули по завзятій битві Мореїль і ліс на північ від сеї місцевости.

„Пополудни Німці розпочали сильний наступ в трикутнику між ріками Ліс і Авр (на полудневий схід від Амену. Битва триває дальше.

„Нині рано Французи посунули ся трохи наперед на боєвім фронті Мондідіє-Лясіні, відкидуючи кілька втрачених сіл".

НІМЦІ ДОНОСЯТЬ ЛИШЕ ПРО МІСЦЕВІ БИТВИ.

БЕРЛІН, 31. марта. — Урядовий німецький рапорт звучить:

„Нині відбували ся лише місцеві бої між рікою Ліс і Авр. Французькі напади на захід і на полудневий захід від Мондідіє не вдали ся і скінчили ся великими втратами для неприятеля".

ПРИСТАНЬ КАЛЄ ГОЛОВНОЮ ЦІЛИЮ НІМЕЦЬКОГО НАСТУПУ.

Надіють ся, що Німці розпічнуть небаром наступ ще в кількох инших місцях.

РОТЕРДАМ, 29. марта. — Головною цілию теперішного німецького наступу є знова Кале і Париж, **а передвісім Кале.** На підставі вістий з достовірних жерел можна припускати, що ся подвійна ціль є предметом теперішного наступу. Однак теперішний наступ є лише один з перших; він не є однак ані найнебезпечнійший ані найважнійший.

В найблизшім часі треба надіяти ся чотири, пять або може й шість наступів в ріжних місцях західного фронту. Найсильнійшого наступу можна надіяти ся в околиці Вердену, де неприятель плянує переломанє французького фронту і отворенє собі дороги до Парижа.

ВЕЛИКА БИТВА В ОКОЛИЦІ АМЕН.

ЛОНДОН, 30. марта. — **В околиці міста Амен відбуваєть ся велика завзята битва.**

Німецькі війска є віддалені не цілих 10 миль від міста, яке є головним осередком зелізничого руху у північній Франції і лежить при головнім шляху Париж-Бульонь.

(Через місто Амен веде чотироторовий зелізничий шлях до Парижа, побудований недавно тому американськими інжинірами і призначений до транспортованя американських війск і военних матеріялів з пристаний в ґлиб Франції. Через Амен переходять зелізничі шляхи, які лучать Париж з пристанями Бульонь, Кале і Дункірк).

БОМБАРДОВАНЄ ПАРИЖА ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Ґранат упав на церкву, убиваючи 75 і ранячи 90 осіб.

ПАРИЖ, 29. марта. — Урядовий звіт доносить, що **75 осіб зістало убитих і 90 ранених, між тими переважно жінки і діти, коли ґранат, вистрілений у Велику пятницю далекострільною німецькою гарматою на Париж, впав на церкву якраз в пору, коли відбувала ся відправа.**

Між убитими находить ся також Стрелін, правний дорадник швайцарської делеґації в Парижи.

Німці громадять великі війска коло Вердену.

АМСТЕРДАМ, 30. марта. — Кореспондент амстердамської часописи „Гандельсбляд", який недавно звідів був боєвий фронт коло Вердену, заявив, що ще ніколи не бачив він так великої маси німецьких війск, як є там нагромаджена.

Головна команда над німецькими війсками на боєвім фронті коло Вердену спочиває в руках генерала Ґальвіца.

Австрійські і болгарські війска у Франції.

ПАРИЖ, 31. марта. — Урядовий французький звіт подає вістку, **що на боєвім фронті стверджено присутність болгарських і австрійських війск.**

ФРАНЦУСЬКИЙ ҐЕНЕРАЛ ФОШ ІМЕНОВАНИЙ ГОЛОВНИМ КОМАНДАНТОМ ВІЙСК АЛЯНТІВ У ФРАНЦІЇ.

ВАШІНҐТОН, 29. марта. — **Ґенерал Фош іменований головним командантом всіх війск алянтів і американських у Франції.**

Урядове потвердженє сеї вістки прийшло до Вашінґтону нині вечером.

З тої нагоди президент Вілсон вислав ґен. Фошови привіт, який звучить:

„Отсим пересилаю вам сердечні желаня на новім становищи. Така злука команди є многонадійним віщуном остаточного успіху. З глибоким заінтересованєм слідимо відвагу і хоробрість ваших війск.

„Вудров Вілсон".

Критичне положенє, серед якого опинили ся алянти, довело до злуки головної команди, подібно як поражене Італії довело до спільної военної ради алянтів.

Лише поважна ситуація змогла приневолити Анґлію до принятя команди французького ґенерала над анґлійськими війсками.

Свого часу підчас відвороту Італійців премієр Ллойд Джордж згодив ся був на іменованє ґен. Фоша командантом всіх війск, але вістка про се викликала бурю проти премієра, яка грозила упадком його правительства. Ллойд Джордж мусів тоді уступити перед жаданєм анґлійського загалу. Тепер супроти можливости пораженя анґлійський загал прийняв іменованє ґен. Фоша без протесту.

Командант американських війск, ґен. Першінґ, віддає свої услуги ґен. Фошови.

ПАРИЖ, 29. марта. — **Ґен. Першінґ прибув вчера до головної кватири ґен. Фоша і заявив йому, що всі сили американської армії стоять до його диспозиції у великій битві, яка тепер відбуваєть ся.**

„Приходжу, — сказав ґен. Першінґ — щоби сказати вам, що американський нарід буде вважати за велику честь для своїх війск, коли вони візьмуть участь у теперішній битві. Я прошу вас о те в імени своїм і американського народу.

„Під теперішну хвилю не може бути иншого питаня, як лише: боротьба. Піхота, артилерія, літаки — взагалі все, що лише маємо, стоїть до ваших услуг. Заряджуйте ними, як вважаєте. Прочі війска щораз прибувають і то в числі, яке буде конечне. Я прийшов сказати вам, що американський нарід буде дуже гордий зі співучасти у сій найбільшій битві в історії сьвіта".

Ґен. Фош предложив просьбу ґенерала Першінґа перед радою на фронті. В склад ради входять: премієр Клемансо, командант французьких війск ґен. Петен і Пуї Люше, міністер амуніції.

Франція приймила поміч американської армії.

ПАРИЖ, 31. марта. — **„Французьке правительство, рішило сповнити бажанє, висказане ґенералом Першінґом в імени правительства Злучених Держав",** доносить нинішний урядовий звіт.

„Американські війска будуть бороти ся рамя о рамя новіх війск анґлійських і французьких, а звіздистий прапор буде повівати побіч французького і анґлійського прапора на рівнині Пікардії".

100.000 американського війска в дорозі на боєвий фронт.

ПАРИЖ, 30. марта. — Всі американські війска, які находять ся у Франції, віддано до диспозиції алянтам. Треба надіяти ся, що вже небавом прийде вістка, що американські війска беруть участь в битві, яка шаліє у північній Франції.

В американських таборах панує великий рух. На милі довкола ряди автомобілів і возів з транспортами американських війск минають села в напрямі боєвого фронту.

ВАШІНҐТОН, 30. марта. — Хоч про число і позиції американських війск у Франції не можна подати близших вістий з чисто стратеґічних причин, то всеж таки можна ориґнуватн, **що найменьше 100.000 добре зоруженого і вправленого війска американського буде могло взяти вже тепер участь в битві.** Вони скріплять становища анґлійських і французьких війск в тих місцях, в яких наступ Німців є найгрізнійший.

В ФИЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 1, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Поражене большевиків у Фінляндії.

ЛОНДОН, 30. марта. — **Війска фінського правительства відносять цілковиту побіду над фінськими червоними сторожами в Тамерфорсі, на північ від Гельзінґфорсу, як се доносить телеґрама бюра Райтера з Петроґраду.**

Фінські большевики втратили 10.000 в полонених і 21 гармат.

Російський посол Каменов увязнений у Фінляндії.

ПЕТРОҐРАД, 30. марта. — **У Фінляндії „білі сторожі" (війска фінського правительства) увязнили Каменова, бувшого часа російської делеґації на перших мирових переговорах в Берестю Литовськім. (Каменов зістав іменований російським послом в Анґлії і находив ся в дорозі до Росії).**

„Совєт" петроґрадської комуни ухвалив резолюцію взяти яко закладників перших 100 жовнірів „білої сторожі", які попадуть ся в руки, і держати їх так довго, доки Каменов не буде випущений на волю.

Туреччина приготовляє війска на Крим.

ЛОНДОН, 30. марта. — Телеґрама з Копенґаґен доносить, що турецьке правительство оголосило звіт, в якім подає до відома, що **Туреччина готовить війска до висилки на Крим в цїли привернення ладу.**

(Турецькі часописи підносили недавно гадку, що Крим повинен бути злучений з Туреччиною на підставі самовизначення).

(Продовжене на стороні 3-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
BOHDAN DUTKEWICH, Managing editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States
1 year $3.00
6 months $1.75
3 months $1.00
In Jersey City and to foreign countries:
1 year $3.50
6 months $2.00
3 months $1.25
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:
на рік $3.00
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границею:
на рік $3.50
на пів року $2.00
на 3 місяці $1.25
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.
Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всі мені-ордера і листи треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаю зміненого належить додучити мені-ордер або чек.
Число телефону 498 Montgomery.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

Границі України.

Як звісно, большевицьке правительство приняло німецькі услівя мира і потім німецька армія здержала наступ на Московщину. Одначе не здержувала наступу на Україну. Коли большевицьке правительство питало ся про причину сього, німецька військова команда відповіла, що Московщину се не обходить, бо Україна се окрема держава. Большевики відповіли, що вони сього не перечать, але хотять знати, які є границі між державою українською і московською, аби були певні, що німецькі війска не займають території московської.

Як подає депеша з Москви, з дня 31. марта с. р., Німеччина заявила, що українська республика обіймає **9 губерній**, а саме: Волинь, Поділє, Київщину, Херсонщину, Таврію (без Криму), Полтавщину, Чернигівщину, Катеринославщину і Харківщину, а крім того **часть** Холмщини. Ся телеграма ще додає, що Німеччина дала таку відповідь большевицькому правительству **на основі декларациї Української Центральної Ради.**

Ся телеграма з Москви виглядає трохи недоказадною. Українська Центральна Рада у своїм 3-тім універзалі, з 20. падолиста м. р., виразно сказала, що окрім згаданих 9 губерній до української народної републики належить також часть **курської і воронїжської губерні.** Отже, коли би ходило о декларацію У. Ц. Ради, то певно, що вона заявилась би і за злукою з тими 9 губерніями також і полудневих частий Курщини і Воронїжщини, які є заселені Українцями. Впрочім, Німці ідуть також походом і на полудневу Курщину, а коли голосить, що ідуть тільки на Україну, то видно признають сю декларацію У. Ц. Ради, про яку нам звісно.

Недокладність видно також і в згадці про Холмщину. Не часть Холмщини але **ціла Холмщина є українська,** і мировий договір в Берестю Литовськім признав цілу Холмщину українській народній републиці. Длятого, коли телеграма каже про Холмщину, що Німеччина заявила „відповідно до мирового договору центральних держав з Україною", то тут треба розуміти цілу Холмщину а не її часть.

Українська територія простягаєть ся ще дальше на схід, а саме на полудневу часть Донщини і на полудневий схід — на Кубанщину на Кавказі, одначе У. Ц. Рада не згадує про ті провінції, бо обі вони проголосили себе окремими републиками і радше злучать ся з Україною ніж з Московщиною у федеральну спілку.

Заборона московської мови на Україні.

З Петрограду до Лондону доносять, що українське правительство в Києві заборонило уживати московської мови на Україні.

Більше про сю заборону не сказано і тому вона виглядає на дуже широку. На підставі тої вістки можна би сказати, що на Україні тепер не вільно ані писати ані друкувати нічого по московськи, або навіть і говорити заборонено.

Одначе можна припускати, що ся заборона є обмежена. Можливо, що урядники московського походження, або українського але змосковщені, або й жидівського чи польського походження — надуживали свого уряду й раньше дальше як за царського панованя московської мови. Аби сьому зробити кінець, українське правительство мусіло видати розпорядок і наложити кари на виновників, бо се одинокий спосіб, який спонукає людий, яких Україні оставив старий лад, зрозуміти, що мова московська має силу в Московщині, а на Україні українська.

Сер Джан Пікчен-Пакет — анґлійський амбасадор на Україні.

Київ, 13. лютого (Українське Пресове Бюро). — Акредитований Українською Народною Републикою анґлійський амбасадор Sir John Pickehan-Paquet прибув уже до Києва. Перед кількома тижнями його приняв премієр української републики, якому він передав повновласть, як також і ноту слідуючого змісту: „Я маю честь Вас повідомити, що правительство короля Анґлії заіменувало мене телеграфічно своїм амбасадором на Україні. Моє правительство припоручило мені передати Вам вислів його доброї волі супроти Вас. Британське правительство буде усіми своїми силами піддержувати правительство Вашої републики в його задачах — вдержати в краю порядок. Що відносить ся до мене, то я маю честь висказати Вам запевнене моєї цілковитої відданости, а також бажане працювати разом з Вами для осягненя наших спільних цілий". Премієр Винниченко у відповідь на сю заяву поздоровив амбасадора в імени своїм і своїх товаришів. Він висловив свою радість з приводу, що Анґлія заіменувала своїм амбасадором дипльомата, який вже довший час перебуває на Україні.

Недоля Жидів на Україні і в Польщі.

Петроградський кореспондент нюйорського дневника „Геральд", Герман Бернштайн, подає розмову з Оскаром Грузенберґом, одним з жидівських лідерів в Росії, котрий йому сказав, що **з жидівського населеня в давній Росії остала ся тепер тільки четверта часть.** „З 6 міліонів Жидів остало ся всего півтора міліона" — говорив він.

Оповідав він, що жидівське населенє в Росії дуже богато перетерпіло підчас війни, але найбільше підчас революції, бо настали масові погроми. Коли большевики захопили власть, то — каже Грузенберґ — прийшли телеграми з 200 міст про проти-жидівські погроми.

Чи якраз обчислене Грузенберґа є правдиве чи ні, годі тепер знати, однак воно на всякий случай виглядає пересаджене. Та всетаки не дасть ся заперечити, що дійсно були погроми на Жидів підчас революції. Про се приходило немало вістий. Але вина за се не спадає на населенє, яке є темне і несвідоме, а на тих, що бунтують до різні людий. Се ті московські посіпаки, котрі держали нарід в темноті, а тепер використовують сю темноту, аби викликувати розлад і руїну і сіяти тривогу, та сим показати, що „за давних часів було ліпше".

Се можна сказати особливо про Україну, але инша справа з Польщею, яка є тепер в німецьких руках і московських посіпаків там нема. В Польщі аґітують проти Жидів самі таки Поляки: польська шляхта і всякі „патріоти" з урядництва, промислу і торговлі. Будучи безсильними, аби зрівнатись зі спосібнійшими жидами, уживають звірських розбоїв, аби позбутись суперників.

Банкротство большевицької політики.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.)

В останніх часах бачимо в політиці правительства Леніна-Троцького велику зміну. Провідники большевиків по кількох коштовних і безуспішних пробах прийшли до переконаня, що переміна держави на чисто соціялістичних підставах є річию неможливою, що дальша упертість в тім напрямі мусить принести ще більшу руїну російській державі та остаточно довести до цілковитого банкротства політику большевицьких загорільців.

Провідники большевиків прийшли по довгих пробах до переконаня, що диктатура пролетаріяту, а ще до того так темного як пролетаріят московський, може довести Росію до цілковитого упадку. З проголошенєм безпощадної боротьби проти інтеліґенції і буржуазії без розбору, большевицьке правительство довело до цілковитої руїни економічне і політичне житє в Росії. Росія в дійсности перестала істнувати яко держава, бо вона втратила свою державну силу.

Демаґоґія большевицьких провідників і дике пановане темної товпи привели Росію над беріг пропасти.

Нараз наступає зміна. Ленін, який ще донедавна голосив сьвиту війну проти буржуазії, приходить до переконаня, що чисто соціялістичної програми ніяк не можливо перевести в житє, та кличе тепер буржуазію до спільної праці.

Троцький, який голосив війну проти-мілітарну, стає міністром війни, і орґанізує армію на взорах, які недалеко відбігли від підстав мілітарних держав.

Так доносять телеграми з Петрограду.

Коли би ходило тільки о Троцького, то не було би ще такого дива з приводу його уступчивости, бо він усе хитав ся між большевиками і меньшевиками, але як осцилятель і лідер большевицької партії Уліянов-Ленін тепер вже показує ся уступчивим в програмі, а властиво більше в тактиці ніж в програмі, то се може мати поважні наслідки. Се властиво вказувало би на упадок большевицької партії, а на побіду меньшевицької та инших угодових демократичних напрямів в Московщині.

Як большевики дійсно зроблять так як подають телеґрами; як утворять коаліційне правительство, зложене з представників усіх демократичних напрямів, соціялістичних і несоціялістичних, то вони властиво програли і уступають з поля бою.

На їх місце прийшли би меньшевики, соціялісти-революціонери, трудовики і инші соціялістичні групи, а навіть і партія середної кляси як кадети. Таке коаліційне правлїнє в Московщині не було би одностайне. Раз одна партія мала би перевагу, а раз друга; залежало би від того, котра здобула більший вплив серед мас. Можливо навіть, що в короткім часі соціялісти взагалі перейшли би до меньшости, а перевагу взяли би наприклад кадети, які поволи брали би собі до помочи і другі, ще меньше демократичні групи.

Большевики програли через те, що не сповнили обіцянок, які дали народови, що замісць мира принесли йому руїну економічну. Мало потіхи селянству з землі, як цілий край в руїні, яка щораз зростає, а зі зростом руїни зростає число невдоволених.

Коаліція, яка може перенати власть по большевиках, може при помочи других держав поправити трохи прикре фінансове положенє в Росії, а коли би вспіла довести до якогось союза між Україною, Сибіром і Кавказом, та удержати лад і порядок в Московщині, то могла би загалом поправити економічне, а затим і політичне положенє в Московщині.

Упадок большевицтва був би відрадною новиною, але годі сподіватись, аби по нім скоро настав лад в Московщині. Нелад і боротьба потриває ще довго і тому сусідні народи мусять бути осторожні, з ким і як роблять якінебудь звязки та умови, аби московське безладє і до них не перенесло ся.

Звіт

з засїданя представителїв чотирох українських центральних орґанізацій в Злучених Державах в справі будови Сирітського Дому в Чесапік.

На запросини Всч. о. Канонїка Йосифа Чаплинського, яко візитатора монастиря Сестер Василіянок, під яких опікою і надзором остає Сирітський Дім в Філядельфії, явили ся дня 13. марта у Сиротинци в Філядельфії отсі дд., яко представителї українських орґанізацій в Злучених Державах:

Пп. Константин Кирчів, Семен Ялловський, Николай Роголович і Йосиф Стеткевич з рамени Українського Народного Союза; п. Петро Кузьмиця з рамени „Народної Помочи"; Всч. о. Олексів з рамени „Згоди Братств" в Олифант, Па., і пп. Іван Боросевич та Антін Цурковський іменем „Провидїнїя". Всч. о. Йосиф Чаплинський і о. Максим Кінаш з рамени української дієцезії в Злучених Державах.

Засїдане відчинив Всч. о. Йосиф Чаплинський, яко візитатор монастиря, молитвою. Опісля кількома сердечними словами повитав зібраних представників чотирох орґанізацій, яко представників цьвіту українського народу на чужині і вияснив їм ціль теперішних зборів. Переходячи до формальної точки, запропонував на предсїдателя зборів п. Константина Кирчова, голову Українського Народного Союза, а на секретаря п. А. Цурковського, редактора дєнника „Америка".

П. Кирчів, занявши місце предсїдателя зборів, візвав присутних до зрілого розваженя всїх способів і средств над справою переведеня як найскорше в діло будови Сирітського Дому.

Перший до слова зголосив ся Всч. о. Йосиф Чаплинський. Яко візитатор монастиря СС. Ч. С. В. В., під яких надзором остає Сиротинець в Філядельфії, бесїдник є найліпше поінформований про його стан. Приміщенє незвичайно тїсне. Сирітї голодить ся множество. Та їх не можна принимати, бо нема місця. До сеї пори в Сиротинци має приміщенє около 125 сиріт, і вони мусять містити ся там, де властиво є місце, тільки на половину того числа. А тимчасом десятки наших сиріт без батька і матери пропадають по чужих подібних інституціях, чужих і для нашої церкви і для народу, бо з роздертим серцем треба їх віддавати зперед порогів своєї інституції з причини браку місця. І тому інтерес патріотичний, інтерес нашого народу та доброго нашої церкви вимагають рішучо від нас того, щоби ми, яко представителї цьвіту українського народу за морем, зорґанізованого в чотирох славних орґанізаціях, постарали ся о те, щоб ту преважну інституцію поширити в такий спосіб, аби в ній могло найти приміщенє відповідне число наших сиріт.

Над тим звітом вивязала ся довга і оживлена дискусія. Кождий з присутних зголошував ся до слова і подавав всїлякі пляни. Передівсїм виринула питанє, як найуспішнійше забрати ся до справи збираня відповідних фондів. Всч. о. Чаплинський поставив внесенє, щоби вибрати відповідний комітет. В той комітет входили би представники всїх наших народних орґанізацій. Той комітет, маючи до розпорядимости чотири українські часописи, міг би повести акцію на широкі розміри. Кромі того прилучилиб ся до збірки всї Всч. і Вспр. ОО. парохи і всї парохії.

Остаточно по виводах кількох инших бесїдників порішено й одноголосно ухвалено слїдуючу резолюцію:

„Представники чотирох українських орґанізацій в Злучених Державах, а іменно: „Провидїнє", Український Народний Союз, „Згода Братств" і „Народна Поміч", зібрані на зборах в Філядельфії дня 13. марта 1918 р. узнають за доконечну потребу вибудуванє Сиротинця, в якім мали би приміщенє прицайменьше 200 дїтий. Органи тих орґанізацій в тій справі мають почати сейчас відповідну дїяльність".

Виринула справа, порушена п. С. Ялловським, чи не ліпше булоб замісць приступати до будови нового Сиротинця в Чесапік, при помочи зібраних фондів поширити істнуючий вже в Філядельфії. В тій справі дав відповідь Всч. о. Чаплинський, пояснюючи іменем Сиротинця, що воно з многих зглядів було би непрактично. Передівсїм сироти приходять до Сиротинця збідовані і нуждені. Їм потрібно много сьвіжого і здорового воздуха, підчас коли місто Філядельфія належить чи не до найнездоровійших міст в Злучених Державах. Кромі того удержанє, прохарчованє та одягненє такого числа сиріт вимагає великих сум гроша. А харч на сіл, ополадок під великого міліонового центра, коштує майже о половину дешевше. Таксамо і будова в Чесапік буде коштувати о много дешевше, бо там є відповідна до того фарма. Остаточно і дїти в місті ніколи не будуть могли тїшити ся такою свободою та не будуть мати стільки вільного простору, потрібного доконечно для їх фізичного розвитку, що поза містом. Тому всьо промовляє за тим, аби той Сиротинець побудовано в Чесапік, а не рбзширювано істнуючий вже в Філядельфії.

Для поінформованя присутних Пр. Мати Макрина, настоятелька монастиря, заявила, що в такім побудувати ся в Чесапік Сиротинци мали би приміщенє всї сироти до скінченого 14-го року житя. Там для них була би відповідна школа, осьмиклясова, з правом публичности, на взір тої школи, що була до минувшого року в Філядельфії. В Філядельфії теперішний Сиротинець остав би дальше, але в нїм містилиб ся тільки сироти, що покінчили 14 літ житя і які ходилиб до висших шкіл.

Ухвалено:

Маючий побудувати ся Сиротинець має находити ся в Чесапік, Мериленд.

П. С. Ялловський підніс отсю справу: Дотеперішна інституція є чартерована, має свій статут і свої цїли. До тої інституції не належать яко член ніяка орґанізація, крім одного „Провидїня", яке її підпирало моральнo і матеріяльно. Тепер приступають до українські орґанізації, щоб тій інституції подати матеріяльну поміч і тому уряди тих орґанізацій хочуть знати, які з того моглиб виплисти користи для їх членів.

На сю інтерпеляцію відповідав Всч. о. Чаплинський, заявивши, що інституція Сиротинець не є ніякою бізнесовою спілкою, але є побудована виключно тільки для українських сиріт. І тому управі не залежить зовсїм на тім, до якої орґанізації батько чи мати сироти, що просить о приняте, належали. І до того часу ніхто на то не дивиться, принимаючи около 125 дїтий і ніхто не буде дивити ся на будуче. Коли однак ходить о установлене якогось мірила в справі приниманя сиріт, то він заявляє:

Заряд Сиротинця обовязуєть ся, що сироти по батьках, котрі належали до чотирох орґанізацій, яких представники є присутні на зборах і які будуть матеріяльно підпомагати Сиротинець і причинять ся до його будови, будуть мати першенство перед всїми прочими сиротами в справі приниманя до Сиротинця.

Остаточно піднесено справу зібраня потрібних коштів на будову Сиротинця. Після обчисленя показало ся, що на будову Сиротинця, в якім моглоб мати приміщенє 200 сиріт, потрібно кругло сими 50.000 долярів.

Принято:

Кошт будови Сиротинця в Чесапік, Мд., має виносити кругло 50.000 долярів і ту суму представники орґанізацій та парохій обовязують ся в короткім часї всїми остаючими їм до розпорядимости средствами збирати поміж членами своїх орґанізацій.

Наприкінци виринула справа коштів удержаня поодинокої сироти. Всч. о. М. Кінаш, щоби вдоволити орґанізації і нарід, поставив внесенє, що має установити ся річні звіти з доходів і видатків удержаня Сиротинця. По промовах ще кількох бесїдників (о. Олексів, о. Чаплинський, п. Ялловський і п. Стеткевич) заряд Сиротинця заявив:

„Заряд Сиротинця буде що року оголошувати річний звіт зі всїх доходів і розходів, звязаних з удержанем інституції".

Наради зачинено з тим, що має почати ся безпровольчо акція в справі збираня відповідних фондів і зараз по Великодних Сьвятах Всч. о. Візитатор має скликати поновні збори в цїли провіреня роботи, зробленої до того часу та нарадженя над дальшими, детайлїчними плянами.

В Філядельфії, Па., дня 13. марта 1918.

Константин Кирчів, предс.; Антін Цурковський, писар.

Третя сесія Всеукраїнської Ради Селянських Депутатів у Києві.

Ще з ранку 1. грудня 1917 р. почали прибувати делеґати зі всїх кінців України. Засїдане розпочалось о 7-мій годині в Педаґоґічнім Музею. Відкриваючи засїдане, голова Української Спілки М. Ковалевський в своїй промові зазначив ті умови, в яких доведеть ся працювати Раді Селянських Депутатів:

„На Україну з півночи насуваєть ся страшна хмара анархії; проти неї можна поставити тільки силу зорґанізованого селянства України. Необхідною роботою на місцях змінити ті здобутки Української Революції, які проголошені Центр. Радою в 2-гім універзалї. Тому в сей час робота Селянської Ради набуває надзвичайної ваги".

Доклади з місць.

Зїзд ухвалив розпочати свою роботу докладами з місць.

Від **Полтавщини** (з неї прибуло найбільше делеґатів) повідомляє про вибори до Установчих Зборів д. Янко. Зазначуючи, що на Полтавщині боролось два списки № 8 Укр. Сел. Спілки, та № 17 — Укр. та Рос. Соц.Револ., Янко повідомив, що в 12 повітах Полтавщини майже 80 до 90 процент селянства подало свої голоси за список №8.

Большевики серед селянства успіху не мали і тільки по деяких окремих селах зібрали більшість голосів.

Населенє зустрідло універзал дуже радісно.

З **Харківщини** доклад робить Панченко і повідомляє про те, що в Харкові список укр. соц.револ. та рос. соц-рев. іде на другім місци і по повітах зібрав 60 процент всїх голосів.

З **Херсонщини** олександрівського повіту повідомляють, що на першім місци іде список бльоку укр. соц. рев. дем. Повітовий комісар та російські соціялістичні партії ставлять ся до Центр. Ради та універзалу ворожо і всїми способами гальмують українську справу.

Про хід виборчої кампанії на **Катеринославщині** оповідає д. Карпенко. Список № 5 Укр. Сел. Спілки та укр. соціялістичної партії по селах має великий успіх, бо національна сьвідомість селянства Катеринославщини вже прокинулась.

Привіт Грушевському.

Підчас докладів входить у салю голова У. Ц. Р. Мих. Грушевський. Гучними оплесками збори зустрічають його і вибирають почесним головою.

Грушевський бере слово і своєю невеликою промовою викликує надзвичайну бурю оплесків. „Дорогі товариші! Великий обовязок лежить перед вами. Українська Центральна Рада в інтересах трудового люду України проголосила Українську Републику і назвала її не демократичною, а народною. Той момент, якого ждала Україна сотні літ, настав. Україна стає до державного житя. Тепер, коли небогато часу відділяє нас від Українських Установчих Зборів, що закінчать у установлене державного ладу на Україні, ви мусите твердим муром стати біля Центральної Ради, щоб захистити її від ворожих виступів". Всї делеґати при сих словах встають. „Слава Центральній Раді!" — виголошують делеґати. — „Слава Грушевському!"

Доклад Порша.

Секретар праці М. Порш робить доклад про організацію робітництва і нагадує селянам про все те, що торкаєть ся їх самих, яко найбільшої організації на Україні.

Промовець нагадує селянам засоби большевиків, котрі під сю хвилю з одного боку підробляють ся під інтереси українського селянства, а з другого боку хотять захопити все у свої руки. Промовець вказує, що селянство нікому не віддасть зі своїх рук того, що здобуто ним в довгій боротьбі з усіми клясами — і з большевиками...

Селянство провожає секретаря праці гучними оплесками.

Доклад Стасюка.

Другим докладчиком в справі сучасного моменту виступив товариш голови Укр. Сел. Спілки М. Стасюк. Він докладно спинив ся на економічній розрусї, що повстає на Україні. „Не зважаючи на демократичні декрети большевиків, ми не можемо вважати вирішеною земельну справу, бо бажаня українського селянства не задоволені. Домаганя большевиків про передачу влади на Україні до „Совєтов роб. і сел. Деп." ми можемо вважати на Україні, де більшість складає селянство, неможливим. Влада на місци повинна належати дійсним представникам трудового народу. Необхідно треба зміцнити краєву владу; се може спасти нас від руїни та фактичного перетвореня Демократичної Републики в Федерацію Росії.

(„Газета Галицького Земства").

ІСКРИ.

„Телеграм Цодзенни" дуже недобрий.

Нюйорська польська ґазета „Телеграм Цодзенни" (звний „телеграмом" і „цодзенним" тому, що „розтелеграфовує" що дня телеграми з попереднього дня) дуже розізлились на „Свободу". Не подобаєть ся тому „Телеграмови", що „Свобода" стала в обороні українського народу Холмщини і „Телеграм" прислав би нам цілу купу „комісарів" і „возьних" на „сьледство" та забрали би нас до Варшави на суд.

Длятого ми тут можемо отверто сказати усю правду. Можемо сказати, що Холмщина є українська та що домагане Поляків, аби вона була польською, є нічим иншим тільки розбишацтвом і злодійством, бо то є домагане польської шляхти, аби вона мала „право" дальше грабити і держати в неволї хлопських селян українських.

„Телеграм Цодзенни" може собі вислугуватись шляхотський банді, ми йому сього „гонору" не перечимо, але як би він став ся з „цодзенного" народним, то поборював би усю польську шляхту, а в той спосіб підпирав би також і польське селянство, котре стогне в шляхотській неволї. Утримує той „Телеграм" передівсїм той польський робітник, котрий втік до Америки, бо в краю польський шляхтич ограбив його з ґрунту, а не та мала горстка голих шляхтичів, що втікла до Америки перед криміналами.

Вже на вичерпаню

КАЛЕНДАР
У. Н. СОЮЗА
НА 1918-тий РІК.

Ціна разом з пересилкою 50 центів.

Хто з Українців еще не має в посіданю сеї цінної книжки, нехай як найскорше поспішить ся з замовленєм, бо за пару тижнів буде уже за пізно.

Замовленя і гроші посилайте на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

В кождій українській хаті повинна знаходитись часопись „Свобода".

ХТО ХОЧЕ ПРОЧИТАТИ?

Чи хотіли би Ви знати мови? Чи хотіли би Ви знати правдивий? Заробляти більше гроший? НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!

Всі ті Ваші бажаня сповнять ся, як Ви будете знати англійський язик. Подивіть на своїх знакомих, говорячих по англійськи, як вони все є поступні. Вони читають англійські газети, ходять до театрів, беруть ся до торговлі і все понимають. Чи Ви не хотіли би стати такими? Коли Ви знаєте або і можете по англійськи мови, то не марнуйте ані хвилї часу, а таки сьогодня вишлить до нас лист і вагучіть 10 центів грішми або марками, а ми вишлемо Вам прибутну книжку і пояснемо Вам як ми гарантуємо научити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по англійськи на незвичайно малою оплатою. Учащати до сеї школи можно. Ми учимо вночно. Лекції висилаємо почтою до всіх країв Америки. Тисячі людий покінчили сю школу і вже кидують вам. Чи самі можете і Ви. — Адресуйте: 102—

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
325 W. 47th St., New York City.

Запір є великою небезпекою.

Яка витягає за собою ВСЯКІ НЕДУГИ і РОЗДРАЖНЕНЕ ТЕРПІНЯ: запалене слізної кишки, забурення утроби, нестравність, брак апетиту, заворот і біль голови, зігилий язик з ротя, нечиста кров, вихрасі ніжки, пруці і т. п. Безсонність, нервовість, знеохота до життя. Сьвітовоі славою КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічиче лічить запір а заріно усувае всякі недуги, які виникнуть ЗАПІР. НЕ ПИЙ гірких соли, не уживай пігулок прочищаючих, не пий так званих „ГІРКИХ ВИН". Бо виникнуть СТРАШНІ наслідки молодці, обчім в короткім часі знов вертає стара біда ЗАПІР. Зазьвіть себе від тих клопотів раз НА ЗАВСЇГДИ. Купіть ще НИНІ КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічиче а побачите як воно добре ділає.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО Лічиче усильнить Вас від ЗАПОРУ, додасть Вам здоровля, сил і крівкости. Зробе стареньких, сонних, ослабнуть до праці і забави. — ПАМЯТАЙТЕ, що ми звертаємо увагу, щоб пожадали, що КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічиче Е. Г. Такє як описуємо. КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічиче коштує одна фляшка $1.10 до набуття в АПТИКАХ, в більших складах, у наших агентів або прямо у властителїв:

D. WROBLEWSKI & CO.,
Dept. R. R.
106 East 4th St., New York City.

Dr. M. J. WILKES
ЛІКАР З КИЄВА.
Office 56 Rivington St.,
Аптика 34 Rivington St.,
NEW YORK CITY.

Має 20-лїтну практику. Обслугує членів многих Товариств в Америці. Лїчить всякі недуги, а особливо з заслуги многими Українцями в Ню Йорку і околици. Лїчить всякі недуги, як: ревматизм, нервы, недуги легких, нутри шлунка, боєї в кишках, боєї в боках, руках і ногах та других частих тїла. 32ст.

Перша порада даром. Год. офісові від 10. рано до 10. веч.

ВОЄННІ ВИНАХОДИ

ПОМОЖУТЬ ВИГРАТИ ВІЙНУ.

ВИНАЙДІТЬ:
1) Прилад, за помочию котрого одна або більше осіб можуть взнести ся в гору в цїлих обсервацїйних.
2) Удосконаленя в аеропланах і артанах.
3) Багнет з приладу до перетинаня дротів.
4) Воздушна бомба, яку безпечно можна переносити в трохпках і яка засїгда висьвольує ціли її ціли ся.

ПИШІТЬ по мою БЕЗПЛАТНУ книжку в якій находить ся 1000 потрібних винаходів з тяжом по спеціяльну лїсту пожаданих винаходів воєнних.

Я ПРОВІЦЮ винаходи БЕЗПЛАТНО.

ДАЮ інформації згодом винаходів які уже є в руцї патентоків. Все ДАРОМ.

ПИШІТЬ СЕЙЧАС ДО:
A. M. WILSON,
патентовий адвокат
Victor Bldg., Washington, D.C.

В Росії:

(Продовжене зі стор. 1-шої).

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 1, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИКИ ГОТОВІ ЗРЕЧИ СЯ ЧИСТО СОЦІЯЛЇСТИЧНОЇ ПРОГРАМИ.

Хочуть в спілці з буржуазією ратувати російську державу.

ПЕТРОГРАД, 29. марта. — **Большевики є нині вже готові зречи ся чисто соціялїстичної програми, щоби лише забезпечити відбудоване Росії під політичним, промисловим і економічним оглядом.**

Серед тої праці звертають ся вони о поміч до буржуазії і то навіть до поодиноких осіб, але вони притім виразно зазначують, що сього не можна так розуміти, неначе би вони мали мир злагодити своє диктаторське панованє.

Се було ясно виложене в заяві, яку зробив большевицький міністер просьвіти, А. В. Луначарський, підчас розмови з представником „Зединеної Преси".

„Політика правительства находить ся тепер в стадії деяких змін — заявив Луначарський — бо сила „саветів" є тепер вже досить велика, щоби могли розвинути творчу діяльність.

„Щоби се сповнити, мусимо ужити до сього всїх сил краю, а передівсім фінансових і економічних.

„Ми є готові ужити до сеї праці також інтелїгенцію і творчі части буржуазії, які „саветів" тепер вже не ослаблять, бо буржуазія буде приневолена признати нашу власть. Вже тепер приходять вони самі до нас, бо переконали ся, що не мають сили, аби нас повалити. Таксамо буржуазія була приневолена позбути ся надії, що Німеччина дасть їй поміч проти нас.

„Очевидно ми не є всиді тепер посьвятити ся чисто соціялїстичній програмі. Нашим головним проблемом є старати ся о підвисшене продукційної сили нашого краю. Лев Троцький був перший, який заступав сей погляд. Правительство признало погляд за слушний і ми є досить сильні, щоби його перевести.

„Міг би хтось подумати, що такий крок означає рішучий зворот на право (до консерватизму), але воно є конечне до здійсненя наших цїлий.

„Робітники нас підопруть, бо переконують ся, що є річию неможливою через захоплене поодиноких підприємств вводити соціялїзм і переводити в житє суспільну революцію.

„Наше нове становище в політиці не означує однак зречення диктатури пролетаріяту. Ми робимо старання, злучити разом всї творчі сили краю, які є потрібні до відбудовання держави".

Постанова в справі організації нової армії.

МОСКВА, 28. марта. — Лев Троцький, російський міністер війни, проголосив постанови, які відносять ся до справи іменовання командантів.

В постановах сказано, що командантів бригад або висших організацій військових (дивізій, корпусів і армій) має іменувати міністерство війни за згодою воєнної ради. Командантів батальонів і компаній та підофіцирів має ся вибирати з лїст кандидатів, які посідають військову школу або виказали ся спосібностями у воєнній тактиці. Підофіцирів належить звільнити зі служби, коли би в протягу шістьох тижнїв показало ся, що вони не надають ся до військової служби.

Росія радо прийме поміч від Америки.

ПЕТРОГРАД, 29. марта. — Луначарський, міністер просьвіти в кабінетї большевиків, заявив, що хоч союз Росії з Америкою є річию неможливою, Росія радо прийме поміч Америки у формі позички і оружя, хочби з огляду на те, що Німеччина є спільним ворогом.

Николай Ленїн хорий.

ЛОНДОН, 30. марта. — Большевицький премієр, Николай Ленїн, лежить хорий на запаленє легких, як се доносить телеґрама бюра Райтера з Петрограду.

Головний проводир донських козаків піддав ся большевикам.

МОСКВА, 29. марта. — **Ґенерал Богаєвський, заступник отамана донських козаків і головний проводир після самовбийства ґен. Каледіна, піддав ся большевикам.**

Ґен. Богаєвський видав відозву до своїх товаришів, в якій поясняє причину, задля якої покидає дальшу безуспішну боротьбу. Він заявив, що боротьба проти большевиків була помилкою, бо большевицтво є рухом великих мас, а домашна війна лише ослабила край.

„Боротьба з большевиками — говорить у своїй відозві ген. Богаєвський — була політичною похибкою, яка спричинила непотрібні втрати по обох сторонах і принесла заколот в Росії. Боротьба козаків покінчила ся пораженем, бо симпатія широких народних мас була по стороні большевиків".

Є загальне переконанє, що бунт, піднесений свого часу ґен. Каледіном, нині вигасає. З головних проводирів свого бунту ґен. Алексієв має укривати ся в якімсь селї на Кавказї, а ґен. Корнілов з горсткою своїх вірних товаришів ставить даремно опір большевикам. Але і його дні вже почислені.

Петроград в передодни катастрофи.

ПЕТРОГРАД, 30. марта. — **Безробітє, яке в Петрограді з кождим днем щораз більше змагаєть ся, ворожить велику катастрофу.** Переполох і опорожнене міста, які розпочали ся кілька тижнїв тому назад, коли здавало ся, що німецькі війска кождої хвилї займуть Петроград, мали дуже лихі наслїдки.

З многих фабрик забрано найважнїйші части машин і нинї не можна підіймити в них працї, навіть коли би фабрики сього хотїли. Число робітників в металевім промислї зменьшило ся на одну пяту давнїйшого числа, а продукції хемікалїй на половину.

Треба надіяти ся також кризи в промислї тканьким. Богатьох робітників-селян повернуло ся до своїх сіл.

Люди, належачі до образованих кляс, опинили ся в дуже скрутнім положеню. Союз професійних (фахових) робітників, який недавно зорґанізував ся, числить 18.000 безробітних інтелїґентних осіб, вчислюючи студентів, офіцирів, висших урядників, старші женщини і дївчата. Всї вони зголошують ся до працї рук.

Богато людий, колись заможних і на високих становищах, заробляють нинї на житє, продаючи часописи або яко сторожі, портієри, післанці і замітачі улиць. Один бувший міліонер, який ще перед роком був властителем 15 великих маєтностий, має нинї занятє сторожа і їсть в публичній кухнї. Богато високо образованих жінок заробляє свій денний хлїб яко служниці.

Ґен. Алексієв арештований.

ЛОНДОН, 30. марта. — Бюро Райтера з Петрограду доносить, що ґен. Алексієв, бувший головний командант російських військ і провідник руху проти большевиків між козаками, зістав арештований в донській области.

Воєнні звіти в Росії.

ПЕТРОГРАД, 29. марта. — З приводу останних подій на західнім фронтї є замітне, що російські капіталїстичні преси друкує великими черепками німецькі звіти, а соціялїстична преса звіти алїянтів і пише в тонї за алїянтами.

Росія прибіжщем полїтичних збігців.

ПЕТРОГРАД, 29. марта. — Центральний Екзекутивний Комітет „савета" ухвалив резолюцію, на підставі якої проголосив **Росію прибіжщем для полїтичних збігців з імперіялїстичних держав.** Безпосередною цїлию принятя даної анґлїйської традиції було помогти революціонерам утекти з провінцій, занятих Німцями.

Японія не думає покищо висилати війск на Сибір.

ЛОНДОН, 30. марта. — Премієр Терахзі і міністер заграничних справ, Мотоно, заявили, як се доносить телеґрама з Токіо (Японія), що **Японія стоїть в приязних зносинах з большевиками та що не бачить жадної причини висилати війска на Сибір.**

Алїянти посилають поміч козакам на Сибіри.

ПЕКІН, 28. марта. — Ґен. Семенову, командатови військ, які ведуть боротьбу з армією большевиків в Манджурії, вислано японські, анґлїйські і французькі полеві гармати.

Японський ґенерал Якаіма прибув до місцевости (назви місцевости не подано).

Німеччина видала гроші для занятих від Росії земель.

МОСКВА, 29. марта. — Німеччина видала нові паперові гроші для занятих від Росії земель. Крім дрібної монети видано одно- і трирублеві банкноти.

Згадані гроші видав „Східний банк для торговлї і промислу", який має свій осідок в Познаню. На банкнотах є написи в німецькій, польській, литовській і лотиській мові; московського тексту зовсїм нема.

Рада народних комісарів оголосила декрет, на підставі якого всї товариства асекурацїйні переходять під контролю держави.

Німецький князь на литовськім престолї.

АМСТЕРДАМ, 29. марта. — „Франкфуртер Цайтунґ" доносить, що **князеви Вільгельмови Урах зроблено предложенє в справі литовського престола.** Князь правдоподібно згодить ся на зроблену йому пропозицію.

(Князь Вільгельм Урах походить з бічної галузи родини князїв Віртембергів і є головою ненаючої родини князїв Урах. Уродив ся в 1864 р. і служив яко ґенерал у вюртемберзькій армії. Він оженив ся з княжною Амалією з баварського дому, яка в 1912 р. померла. Князь має 8 дїтий).

ГОЛОВНІ УСЛІВЯ МИРА МІЖ ТУРЕЧЧИНОЮ І КАВКАЗЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ.

Туреччина годить ся на привернене давної границї і на автономію Вірменії.

ЛОНДОН, 29. марта. — **Кавказький парлямент, проголосивши независимість кавказької республики, потвердив услівя, які становлять підставу окремого мирового договору з Туреччиною,** як се доносить петроградський кореспондент бюра Райтера.

В мировім договорі є застережені автономія для Вірменії і привернене границь, які істнували перед війною.

Г. Е. Сурмаченко.

ДЗВОНИ.

Гей, ну, товариство, кайдани розбивши,
Проводять всї України гони,
Устали голосні свої отворивши,
Як мідні, могутні дзвони.

Почемнїм, немовлятко, що хвилї дзвоніте
На ту пресвятку відправу,
Будіте до сьвята козацькі діти,
Батьки проголошують славу!

Про хрестную долю, про сонечко-волю,
Що стала у сяйві над нами,
Про працю, осьвіту на рідному полю
Лунайте гучними устами;

Бо діти не всї ще укриті при пеньї,
Зненацкі вони катами...
Загнаньові — сплять в порожнечею [в серці,

Лунайте скуті братами.

Не чутний їм спів переможний, що звіт
Не спить вже з півночи фтги,
Які їх пригнали сюди мертвими, отрутним...
Бадьорі й до щастя й до туги...

Хто матір шанує з братами кажними,
Дай рідную справу горіти —
Із сонних гуляє устами гуляйки,
Як мідні, могутні дзвони!...

З НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Відозва до Українців з села Бабинець, повіт Рогатин, Галичина.

Дорогі Родичині!

Подаємо Вам вість до відома, що дня 2-го грудня 1917 р. в Нюарку завязано Товариство для запомоги села Бабинець. В склад сего Комітету входять майже всї наші Родичині живочі в Нюарку і по банках околиці і вибрали слїдуючий уряд: Н. Моссора, предсїдатель; Н. Крохмальний, скарбник; І. Третяк і М. Крук, касарі; В. Прийчевський і В. Окрепний, контрольна комісія; І. Андріївів і А. Андріївів, тростєи.

Се товариство має на цїли дати як найбільшу поміч для свого рідного села, яке так тяжко остало знищене тою проклятою війною.

Дорогі Родичині! В Злучених Державах є майже до 90 душ з Бабинець, але ми одні за другі мало що знаємо. Нас є в Нюарку в сїм товаристві 27 членів, котрі зобовязали ся складати кождим одного долара яко вступ і 50 цент. кождого мітинґу, котрий відбувасть ся кождої першої недїлї в місяци. Дальше на банковій книжцї є вже 150 доларів. До зібрани сеї суми приймали ми також Українцї з Ґеместер, котрі зложили свої жертви на руки Михайла Андрійовича.

Імена жертводавців? М. Андріївів $7.50; Ст. Боянівський, І. Тереєшка ¢ І. Волгтович по $5.00; Теодор Стецюк і О. Вовк по $2.00; М. Онатко $1.50; Н. Заяць, М. Тереєшка і К. Теребушка по $1.00. Разом зіреєдано до комітету в Нюарку $31.00. Жертводавцям за щиру жертву най Бог нагородить.

Щиро просимо всїх прочих Родичині, щоби тадали про своє рідне село, бо се хвиля є дуже важна для нас. Ми тут працюємо разом а ще просимо від Вас помочи. Тож не відтягайте ся, дорогі Родичині, від доброго і хосенного діла а се буде для нас красна памятка, корисна для рідного села. Отже, котрі з наших Родичині і приязнайків кажуть добру волю жертувати яку лепту, нехай ласкаво зголосить ся на адресу: 39-40

JOHN TRETIAK,
186 Springfield Ave., Newark, N. J.
За Комітет: І. Т.

Сими днями вийшла з друку книжочка про

Митрополита
АНДРІЯ ШЄПТИЦЬКОГО
Ціна 25 центів.

Сю книжку можна купити у:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цїнник книжок до дитарнї „Свободи".

Годї переповідати все,

що містить ся в календари Українського Народного Союза на 1918 рік, бо инакше треба би передрукувати календар в газетї. Але сьміло можна сказати, що нїхто не пожалує гроший, виданих на сю книжку. В варта закуповувати цїлими масами і роздавати всїм неосьвідомленим. З неї можна навчити ся людскости, патріотизму, збільшити своє знанє і розвеселити ся. А все те за сьмішно малі гроші, за 50 центів. Що то значить 50 центів в порівнаню до вартости доброї книжки?! Тому, хто лише почує про календар У. Н. Союза на 1918 рік, нехай спішить ся зі закупном і нехай намовляє десятки других. Замовленя висилати на таку адресу:

"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Потреба добрих робітників
The Mount Union Refractories Company,
MOUNT UNION, Pa.

мав роботу для сталих робітників через цїлий рік без перерви в своїх неґальних і платить $2.75, $3.30 і більше денно. Ми стало полїшуємо робітники роботу на фабриці і контрактеру при яких зони можуть заробити $4.50 і більше щодня при цїй цїлиному, уставлюваню і воженю цегол. Наші сталі робітники заробили $78.00 і більше на кождих 2 тижнї.

Ми посїдаємо всїї дїла зі всїма найновійшими уряджеями для наших робітників і їх родинів. Нашо Українцїв, які любять тут роботу. Костьоли, школи, розвинки всякого роду.

Mt. Union є гарним містечком, має 15,000 мешканців, положене на сход від Altoona, Pa., при зелїзниці Пенсильвенії. Жите тут не дороге і дешевше як у великих містах.

Голоситись або писати належить:

F. O. SHOEMAKER,
Mount Union Refractories Co.
MOUNT UNION, PA.

ВИРІЧТЕ СЕ-ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ ЙОГО.

Нїколи не можете знати, які хвороти Вас можуть стрінути, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлїнного адвоката, котрого офіси находять ся віз ч.

Herman Turkel 280 Broadway, New York, N. Y.

кінчив школи з права а описав дїла тут вчити адвокатські, є Вашим родичем, поступить з Вами чесно і розмовить ся з Вами Вашою мовою. Веде всї справи у всїх судах. Удержує ся на мою такоє в справах для вилїдженя кримінальних правових інтересів. Пожадїть особисто, напишіть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4895 і 4896.

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза, бо се одинока і найбільша українська організація в Америці.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Сим повідомляємо ПП. Читачів, що вже вийшов з друку українськовий календарик на рік 1918. Ціна 10 центів.

Адресуйте:
"SVOBODA",
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую свого кравна ПЕТРА БУРТНЯКА. Має перебувати в селї Пенсильванії. В дуже важній справі прошу зголоситись на адресу: 39-51
PETER HAFIYCHUK,
P. O. Malcom, Iowa.

Пошукую МАТВІЯ КРУКА з села Бабин над Лїпицею і РОМАНА ПАСЕЧНОГО з села Свойака, пов. Калуш. Мають перебувати в Пенсилван. Па. Хто подасть їх адресу, дістане $5.00 нагороди. Голоситись до адресу: 39-41
ANTIN DZUNDZA,
53 First Ave., North Tonawanda, N. Y.

Пошукую своєї сестри МАРИСІ МАХНО з села Дубно, пов. Лапцут. До Злучених Держав прийшла перед 15 роками і мала перебувати в Ню Йорку. Хто би о ній знав або вона сама, зволить ласкаво зголоситись на адресу: 38-43
JACOB MACHNO,
Box 59, Riverhead, N. Y.

ФОНОГРАФ, кабінет, вартости $40.00, з гарними рекордами, на продаж за $8.00. Всї в добрім стані. Голоситись: 33-44
621 E. 6th St., Room 2, New York, N.Y.

В ГАРНІМ положенню склеп з цигарами, цукерками і приборами до писаня можна купити за $500 в малій місцевости. Знаменита нагода на основайсь тодарні або заведення чищеня одягу. Голоситись до: Mrs. Harper, 711 Warren St., Hudson, N. Y., або до Albert Toth, 519 E. 78th St., New York, N. Y. 38-40

Пошукую своєї товаришки ОЛЬГИ ВОЛОШИНСЬКОЇ в дуже важній справі. Прошу голоситись на адресу: 37-39
EUGENE CHANAHAYSSKA,
195 Hoyden St., Woonsocket, R. I.

Пошукую своїх кравнів з села Вербівці, повіт Косів: МИХАЙЛО БАБІЙ, має перебувати в Пасейку; ІВАН БОЙЧУК в Ню Йорку з ПАРАСКА ФИСУК в Бостонї. Прошу зголоситись на адресу: 38-40
JOHN PASAYLUK,
53—1st Ave., North Tonawanda, N. Y.

МАЮ КРАВЕЦЬКИЙ штор до винайму; відповідне місце, помешканнє нашими людьми, для доброго кравця. По інформації прошу голоситись на адресу: 37-40
WASYL BEDNARCZUK,
1 E. Smith St., Herkimer, N. Y.

ГАРНА ФАРМА НА СПРОДАЖ
ПЕТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

Дім на 6 кімнат, враз з гарним умебльованим, дїлні забудованя, домик для годівлї дробю. Всьо разом за 2500 дол. Частина готівкою а решта на дїлні сплати. Що би хотїв за кемпанє. Голоситись до властителя: 38-40
47 W. 34th St., New York, N. Y. Room 1010.

МАРІЯ ВАЛЄВСЬКА
СТАРОКРАСВА АКУШЕРКА

30 Ave. A, (cor. 3rd St.) New York, N.Y.
поручає П. Т. Землячкам свої услуги. Робить також масажі і ставляє баньки.

Пишущу свого брата МИХАЙЛА ВИНИЧУК, з Ковалчовець, пов. Коломия, Гал. Він перебував в 1913 р. в Буенос Айрес, в Пол. Америці. Хто би о нїм знав або він сам, зволить голоситись до: 9-41
TESSIE KYBA,
506 Second Ave., New York, N. Y.

УКРАЇНЦІ! З причини фамільного непорозуміня ПРОДАМ 128 АКРОВУ ФАРМУ, земля чорна і урожайна, 84 акрів одного поля, 24 акри трубоїв цукрового ліса, а решта лїсовисна. 10 корів, бугай, одна пліжка, 2 коні, 8 свиней, 25 кур, дофі будинки і всі знаряди фармерські. Фарма продасть ся тано, бо просто від властителя. Добра спосібність. Хто купить неожидану. Цїна $3500, готівки $2300, а решта на легкі річні сплати. По інформації писати до:
F. GLOWSKI,
Road 2, Glenfield, N. Y.

Фарми і лоти на продаж!

Коли хочете купити фарму дешево і на добрих услівях і не опитатися, напишіть до свого кравна, котрий спродає фарми і лоти вже через 15 лїт в місцевости, де є богато Українських фармерів, українські пітери, 6 фабрик в 7 будуютъ на 10 акрах. Робота ще день і ніч. Платня добра, приїздайте сейчас а не пожалуєте до: 31-40
HARRY FANOK, Whippany, N. J.

ДАРОМ вишлемо 2 ІЛЮСТРОВАНІ КАТАЛЬОГИ ріжних річий: на: годинників, дамьцушків, вертешів, музичних інструментів, рекордів, бритов, спортів, шалок, капелюхів і много других всяких річий. Також посїдаємо великий склад всяких книжок, як: біблії, байки, казки, колядки і календарі всякі. Пишіть сейчас на адресу: —40
AMERICAN SALES CO.,
1926 W. Huron St., Dept. H.,
CHICAGO, ILL.

ДАРОМ! Кождий дістане каталог найгарнїйших річий і що почуєш — даром — это вишлемо вам сюю адресу і вагучіть 4 цент. марку на оплату пересилки. 17—
International Sale House,
1 Union Square, New York City.

Чи терпите на

Астму?

Не турбуйте ся більше, а ідіть до сусїдної аптики і питайте за

KOLOX
TRADE MARK

А коли там нема, виріжте поданий купон і заошліть до нас,

KOLOX

Сей порошок є ярний і антисептичний. Помагає проти астми в короткім часї і дає скору поміч проти

Катару, носа, Болїв голови, Горячки

Пишіть ще нинї по близші інформації і по безплатну пробку для себе і приятелїв. Цїна 25 цент., 50 цент. і $1.00.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

KOLOX CO., Dept. W.,
1328 Broadway, New York City.
Ваше імя.....
Адреса .....
ч. дому або Р. О. Box.....

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

НЕБУВАЛА НОВІСТЬ НА СОБОРНІЙ УКРАЇНІ.

В честь і на славу повсталої нашої української держави, вже вийшли ІСТОРИЧНІ ОБРАЗИ УКРАЇНСЬКИХ ВОЛОДАРІВ ТА НАЙВИЗНАЧНІЙШИХ МУЖІВ.

Такого певного збору найсьвятійших українських діячів на поли народнім та державнім ніхто еще не видав. Се таблоїд містить у собі 55 ОСІБ і 22 важних инших подій, а се все виключене чудово, артистично і незвичайно принадно — В 10 КРАСКАХ І ЗОЛОТІ. Розмір величезний, 28x35 цаліів. В хронольоґічнім порядку представлені ВСІ ДИНАСТІЇ: київська, галицька, волинська, литовська і Гетьманщина.

Кождий Українець вичитає з него ВЕЛИЧ І БУВШУ СЛАВУ РІДНОГО НАРОДУ. Тому кождий Українець, з патріотичного обовязку і з практичного згляду ПОВИНЕН ТАКИЙ ОБРАЗ НАБУТИ. Він повинен заказдити ся в кождім домі, гаї і школі. Він уприємнить РІДНОЇ ІСТОРІЇ, ДЕРЖАВНОГО І НАРОДНОГО ЖИТЯ. Гарно оздоблене красною вінєтою по середині фами Січ, медальони, лаври, герби, гетьманські булави, гальоб, сонце, знамиї державні; по боках представлені події історичні.

МИЩО ВЕЛЬМИ КОШТОВНОГО НАКЛАДУ репродукції оригіналу в теперішні часи. ЦІНА СИХ ОБРАЗІВ Є ДУЖЕ УМІРКОВАНА—ПО $1.75 ЗА ПРИМІРНИК, ВЛУЧАЮЧИ В ТО ПОЧТОВУ ПЕРЕСИЛКУ. Чужинці вельми заінтересувайте ся там чудовим твором і навіть оферуйте по $5.00 за примірник, як в Канадіи, ЩОБИ СЇ ОБРАЗИ РОЗНЕСЛИ ПІЗНАНЄ РІДНОЇ ІСТОРІЇ, ДЕРЖАВНОГО І НАРОДНОГО ЖИТЯ, ЗАЛЕЖНО ОТ ЦІЛІМ СЬВІТУ, і тому так дешево продаю їх.

Замовленя і гроші прошу висилати на адресу: 31,3,5,7,9,41
JOHN PODOLAK, 89 JEFFERSON ST., HARTFORD, CONN.

НЕДУГИ ВОЛОСЯ — УСПІШНО ЛІЧЕНІ.

Коли маєте порпуд, сверблене або лупить ся шкіра на голові; коли волосє випадає і Ви є банальні лисині; коли Ваше волосє є сливе і зайшовшо, то дуже добрі ресультати можуть застосувати COMPLETE TREATMENT, який висилаємо сейчас, без нїякого додатнього задатку або внесуєнє на гроші за сей лїк. Цїна є так низька, що кождий може заоплїти випадаю волосє, через успішне порпїй і дуже ніцне; і тим способом вивинати порпїй нового і гарного волосє. Нїм лїк подобав ся многим людям. Добрі успіхи остали старші і молоді. Дайте ся перебонати. По одержаню $1.00, ми вишлемо Вам сейчас досіб лїку на обновлене Вашого волосє, або є так цїнне для Вас. 28—

Решту $1.00 заплатите при одержаню пакунка. При замовленях з Канади додаєть вожадане $2.00 окремо.

UNIVERSAL SALE HOUSE, 293 E. 14th Street, NEW YORK CITY.

Karefull Kook Kitchens — **Кухня для робітничих родин**

ЗУПА ПРОДАЄСЬ ДО ХАТ 6 ЦЕНТІВ — МЯСО ПРОДАЄСЬ ДО ХАТ 6 ЦЕНТІВ

Новоснована компанія, котрої цілею є давати добре їдло працюючим людям по найнизшій ціні — се найновійша вість на Іст Сайд міста Ню Йорку.

Знаменита і економічна система при закупні продуктів, уможливлює сій компанії продавати страви по так низьких цінах:

1. Пайнт знаменитої зупи.....
2. Великий кусень сьвіжого, пареного мяса, без костий..... **6 цт.**

Ся кухня є не лише великої ваги для родин, яких муж і жінка працюють, але також і для родин, яких жінки остають в дома і варять страву для мужів. Бо неможливо є для нікого купити за так низьку ціну так добру і так много страви завіть з серіи продукті, як дає ся компанія вже готову до їдя.

Тикети будуть продавати ся по 6 цнт. один.

Кожда особа може купити до хати страву складаючу ся з зупи і мяса по....., **6 цт. за порцію**

В день отворення 3-го цьвітня о 11 год. передполуднем одержить кождий хто купить один тикет на зупу ОДНУ ПОРЦІЮ МЯСА ДАРОМ.

Не забудьте принести своє начинє.

94 First Ave., між 5 і 6 улицею **New York City.**

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли ви терпите на нову або застарілу хороб і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находяись через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, реального і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзаміняція упевнить Вас, що Ви вступили на дорогу яка веде до здоровля.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, заворот голови, приводи, мавчить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервові нерви, безсонність, болї в жарку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні хвороби, недомагання жолудка і кишок, невральгічні болї, вистуди на зазиг і запір. Прийдіть домене. Найновійші і признані научні методи лїчення при застосованю ЕЛЄКТРИКИ І ВДИХУВАНЯ запевнять Вам по всї часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ 146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6 до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне.

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ

Коли чоловік є хорий

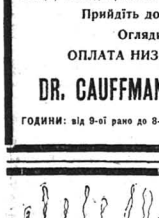

то першою річию, яку він хоче знати є де знайти доброго лікаря".

Коли вперте свої кроки вперед до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Филядельфія, то знайдете практичних спеціялістів на яким шукальстве без страти часу і гроша на инших лікарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар є дуже обережний в видаваню діягноза вашої слабости; то Д. що він чуває докладно нашо Ви хорі. Його заведенє є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, зглинної аналізи мочи, оглядини лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих спосібів докладного розслїдженя недуги мущин, неможливими є помилки.

Лікар скаже Вам яка є уміркована цїна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, навіть може сплачувати йому належність тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен оглядати ся йти до него. 21-33

Його інституція має кождий найновійший апарат до оглядини хорих: Статік, Гальванік, Фарадік і Гал Фріквенсі Електрісіти; Озонс Інгалаторіюм, Електрік Осціляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛЇЧИТЬ ВСЇ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЕ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої попол.

ВБИВАЙТЕ ВАШ

РЕВМАТИЗМ

І ПРОМОСТІТЬ ДОРОГУ ДО ЗДОРОВЛЯ.

Чи сей ревматизм робить ваше житє невносимим? Не терпіть тортур болїв дальше — дістаньте фляшку „ОРА", але є цїлому світу знане і випробоване средство. Воно помогло тисячам терпячих до відновлени здоровля і є гарантоване до убитя болїв.

ОРА ЧУДОВЕ ЕВРОПЕЙСЬКЕ СРЕДСТВО

Є приватна формула Др. Аккербом, визначного данського лїкаря, котрий з успіхом уживав його в Европі через довгі роки; але се є перший раз, що рекомендує ся його читачам сей часопись.

Кождий терпячий повинен спробувати се чудове европейське средство. Пошо терпіти з дня на день коли позитивна поміч є оферована вам?

Коли ви пробували инші средства і без успіху — не зневоюйте ся. Залучіть $1.00 грішми, або „money-order", по нині по повній міра фляшку „ОРА", на спробу, а се не тілько зуб ваш ревматизм, але дасть вам нову запорку на житє. 29ca29

Max Duwe & Co., Inc. 2524 Webster Ave., Suite 100, New York.

BRANCH OFFICES:
Max Duwe & Co., Inc., 12 Bartlett Street, Grand Rapids, Mich.
Max Duwe & Co., Inc., 606 Postal & Telegraph Building, Chicago, Ill.

ДОПИСИ.

3 AMBRIDGE, PA.

Театральне представленє.

Дня 10. марта б. р. заходом членів парохії відограно у нас представленє „В неволи темноти", комедію в 3-ох актах з американського житя. Точно о годині 6-тій вечер зачав зходити ся нарід до заповідженої галї, а коли вже галя була наповнена, то піднесла ся куртина і розпочало ся представленє.

Ролю господаря відограв п. Іван Онуфрик. Він грав як справедливий старосвітський марнотравний господар. Його жінка Одарка (панна Анна Хомош) відограла свою ролю як правдивого марнотравного господаря жінка. Дуже красно вдала, як била свого господаря мітлою. Тоді не мож було чути нічого, так присутні гості плескали. Їх син Михайло (п. Григорій Вацко) і його жінка Оля (панна Марія Мокрик) відограли свої ролї як звичайні газди американські. Дочка Івана Катерина (панна Марія Хомяк) зивязала ся зі своєї ролї дуже добре. Столівник Івана Френк (п. Григорій Тимчак) відограв свою ролю дуже добре, як звичайний любас своєї газдині. Сусід Івана Проць (п. Теодор Судя) відограв свою ролю дуже вдатно — чистого американського пияка. Його жінка Доця (панна Марія Лесик) відограла свою ролю як звичайна господиня пияка. Брат Івана Петро (п. Василь Федишин) відограв свою ролю дуже добре. Як появив ся на сцену, то ціла галя загреміла оплесками. Сруль (п. Михайло Цимбаляк) як появив ся на сцену, то була повна галя сьміху і оплесків, що не мож було і за пів години нічого чути. Всї прочі поменьші ролї випали також негогірше.

По скінченю представленя відділклямовано „Вставай Україно" і ще богато инших деклямацій.

Вражінє з представленя виніс кождий як найлїпше і думаю, що на дальше не забракне людий там, де можна найлучше приглянутись і близше пізнати хиби нашого житя, а притім чогось путнього навчити ся. Тому моїм бажанем бувби, аби згадані парафіяни взяли ся ще лучше до праці на народнім поли. З яким щастем в грудях виходить з театру наш поселенець на чужині далекій, де йому показали його хату, де чув свою рідну пісню, молитву, бачив стрій і житє батьків та красу рідної природи. Най буде честь і слава нашим ембрийським аматорам за їх щиру працю.

Николай Гомзяк.

3 CLEVELAND, O.

Годі довше мовчати.

„Новина! Новина! Заходом місцевого Українського Революційного Комітету і Українського Театрального Кружка ім. Б. Винниченка в Клівленд у таджується в неділю, дня 10. марця 1918 р., в Мольонія галп, 800 Калидж ев., **Великий Масковий Баль".**

Ось-така до моїх рук попалась „летючка", котру мені на силу встромив один з клівлендських революційників. Поглянув я на сей дивоглад, трохи прочитав та задумав ся. Ось тобі на. Ось тобі революція, ось тобі культура і просьвіта „Українського Театрального Кружка" та ще й зі славним іменем В. Винниченка. „Український Театральний Кружок" спромів ся аж на великий масковий карикатурний баль... Ну, справді як би там на Україні аж такі проводирі вели політику, подібно нашим клівлендським, то певно, що той „Україні" не мож би було збудити нікоди. Там на Україні нарід бореть ся на житє і смерть з ворогами, бореть ся шаблями і гверами, а наші революційники склянками і масковими карикатурами. І вони гадають, що тим велику прислугу роблять Україні.

Здаєть ся, що такого дивогляду не найдеть ся на цілій Америкаиській Україні, а наш Клівленд спромів ся на таких недоростків, котрі сліпцями людям очи нібито якоюсь просьвітою. Вони, замісць театральними виставами поучити нарід, затроюють нашу молодїж великими „балями" та почтю любови. Наша молодїж, замісць бойкотувати таке мізерне підприємство, іде гурмами туди та витинає гопки кождої неділї. Що там його, чи і обходить, що в старім краю плач і скрежет зубів. Неодному і неодній батько, мати, сестри, брати з голоду пухнуть, може вже неодному чи неодній батько або мати давно повмирали з голоду, а вони допчуть по їх головах, аж ся курить! Молодїж замісць відложити того квадра, сховати на лиху годину, котрий то квадер по війні дуже придав би ся, — не тілько що одинцям напихає кармани повні, але до того і здоровлем доплачує.

Люди добрі, опамятайтесь! Чиж ви не знаєте, що то лише самі самозванці? Прецінь тут в Клівленді ніхто ніде на жадним вічу такого комітету не вибирав; також ніхто не знає, відки повстав якийсь „Театральний Кружок". От пару самозванців зійшло ся, так собі уховалили, тай так назвали, як їм до вподоби було, а другі мають їх слухати, а дотого щей своєю кервавицею доплачувати. Аранжери від того самозваного комітету вже від давна голосять, що чистий дохід з балів і представлень іде на якісь машини до Києва, а чи доси бачив хто з вас якесь справоздане касове? Ні! Так сей самозваний Рев. Комітет і „Театральний Кружок" вони реклямують еще від „Українського Дня", а він ледви спромігся на одно представленє і то не своїми силами, бо людий вони не мають у себе здібних на такі річи, тому мусять задоволятись „карикатурними балями", а було їх з кільканайцять за той час; а справозданя як нема так і не буде. От скінчить ся війна, революційники порозскакують ся як пескни та будуть сьміяти ся в кулаки з дурних „фолькїв". Поживем, побачимо, чи так воно не станеть ся. А тоді буде вже чи не запізно іти по розум до голови.

Ось тільки мав я на совісти донести шановним читачам про поступ бувших клівлендських „федераційників", котрі тойсамий комітет, що збирав жертви в „Український День", оголосили „революційним комітетом", та змішали як горох з капустою і якийсь „Театральний Кружок", надуживаючи славного імени В. Винниченка, бо звісно, що в каламутній воді добре риби ловити.

Тому кличу до вас, братя і сестри з Клівленду. Оминайте і гоніть від себе тую заразу, котра хоче коло вас загніздитись. Гоніть її на сто вітрів. Скажіть тим одиницям, от хоч би самому Репенови: Руки проч від нас! В Клівленді найдуть ся люди, котрі потрафлять повести народну працю як слід, без великого крику і шуму, а та праця принесе вам хосен моральний, а таких людиж-недоростків стережіть ся, бо вони вже всї кути повитирали. Були вони при соціялістах, відтам їх повикидали; були також при „Гайдамаках" і там довго місця не загріли; тепер вони взяли ся робити якусь нову партію, а що вони хитрі „малороси", взялись на штуку, де би могли найбільше людий довити, тому наняли польську галю під самою церквою, хоч церкви вони не люблять, але „кводри" зате — подай Господи! Репен кирининком був і буде все. От тепер зачали люди старатись о свою власну хату то є „Народний Дім". Комітет стараєть ся всіми силами чим скорше довершити діло, бо такого Дому нам конечно потрібно. Наш парох, о. Тарнавський, дуже заінтересував ся тим важним ділом; та що, коли Репенови знов не до смаку, і рие та на кождім кроці шкодить сьвятій праці. А чому? Ось тому, бо він се розуміє, що в тім домі він не буде ніколи „босом", а Репен хиба на се вродив ся, щоби хтось за него робив, а він би хотів лише розказувати і диктувати.

Вкінци ви всї, котрі бралисьте участь в тих „балях", а також ті, що належали до того славетного „Кружка Театрального", заждайте рахунків від Репена, та запитайте ся його, кілько вже тих гроший пробрали на ті машини до Києва і де їх льокують, бо я сумніваю ся, чи з тих доходів бодай на олій до машин там дістануть.

Ми всї Українці в Клівленді передівсім повинні бридити ся та бойкотувати Репенові „балї"; ми повинні взяти собі до серця слова Т. Шевченка: Схаменіть ся, люди, бо лихо вам буде!

Бувший член самозванного Театрального Репенового Кружка в Клівленд.

3 ELIZABETH, N. J.

Театральне представленє.

Дня 9. марта б. р. відограло ся представленє „Сватане на Гончарівці" Г. Квітки-Основяненка. Перше мушу зазначити зміст штуки. Великий діяч, з великим духом його душі, умів так гарно зобразити характер і традиційне житє нашого народу. Нема тої людини, котра би не могла любувати ся красою в його майстерських ділї. „Сватане на Гончарівці" представляє нам ціле житє нашого народу, його звичаї і обичаї.

С. Могила відограв Прокопа Шкурата. Він так гарно удав характер нашого мужика, котрий любив коштувати горівку, що і фаховий актор лише не відограв би. Його жінку відограла А. Підлісна. Вона справдї чарувала людий своєю грою. А Підлісна показала своє справдїшне серце і любов до свого чоловіка. Вона хотїла відучити його від пияства, однакож годї було сего довершити. Тоді вона шукала щастя в зятю і хотїла видати свою дочку за богатого, але дурного Стецька. Стецька відограв П. Кіцинюк. Він таксамо заслужив на похвалу, яко добрий талант межи аматорами. А його батько Кандзюба (відограв К. Пілат) добре грав, однакож коли буде більше працювати над штукою, то придбає ще більше знаня. Скорика відограв В. Левчик. Яко вислужений салдат, він умів так гарно яко староста Стецька перекрутити справу в инший бік, і замісць оженити Стецька, він оженив Олексія, котрого Уляна любила від щирого серця. І так Стецько дістав гарбузу, а Олексій Уляну. Отже Скорик случив до купи два серця, котрі кохали ся як голубята. Скорик — се була постава справдїшного салдата. Характеризація і його гумор впрост чарували людий. Олексія грав М. Гринишак. Він також виязав ся зі своєї задачі дуже добре. Його характер, яко флегматика, якраз надавав ся до сумної ролї. Уляну відограла Зофія Біленька. Не можна стриматись від хвальби, але треба правду сказати: З. Біленька в своїй ролї чарувала людий, а дотого мала гарні рухи і прояви великої любови до Олексія просто заставляла людий стиснути серця в їх грудях, коли бачили її і мати хотїла за нелюба заміж віддати. Однакож сила Всемогучого увінчала Уляну справдїшною долею, любовю і щастєм, на що і мама згодилась і тут же запанувала радість і любов в семействі. І. Переговський виставив виставу „весїля" і його традиційне значінє в піснях з рухами і танцями. Публика нагороджала оплесками без кінця.

Не дивлячись, що на дворі була буря і громи, нарід походив ся зі всїх сторін і галя була переповнена. Пізненько розходились і лиш один був добрий спомин і похвала добрим аматорам і їх учителеви.

Е. В.

ПОСТІЙНА БОРОТЬБА.

Цілий сьвіт жиє в постійних боротьбах і війнах. Не лише війска держав змагають ся на побоєвищах, але також в самій природі бачимо такісам змаганя: велика риба пожирає малу, один зьвір зайдає другого і так іде кругом. Люди також змагають ся постійно з ріжними недугами, які їх нападають. Люди боронять ся проти недуг ліками, які є їх оруже. Проти жолудкових недомагань за найлучший лік є тепер признане Лїчиче Гірке Вино від

MICHAEL ROSAK COMPANY, SCRANTON, PA.

Є і другі гіркі вина, але тепер вже кождий знає, що Божаковє вино є правдивим ліком. Є воно роблене з доброго червоного вина і лїчичих складників, які відповідно мішаєсь. В конечним случаю купіть собі сего гіркого вина, аби Ви могли пересьвідчити ся про його успішні прикмети. Цїна за фляшку $1.00. Уживає ся при їдженю, а його лїчнича сила буде замітна сейчас на початку.

Мій

ЗВУ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

Ч. 206 — Ню Йорк.

ВУНОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Запорожська Січ", вік. 206, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеть ся в неділю, 7. квітня б. р., точно о 2-ій годині полудня. Просить ся всїх членів, аби вони ся на час, бо є дуже важних справ до полагодженя. Нешинні ся члени і урядники заплатять кару після статута. — Й. Бойко, секр.

Матери, чи ви турбуєтесь, що нині варити? — Так, нині всьо дорого. Але перечитайте оголошенє на иншій сторонї і ви найдете спосіб, який небавить вас з копоту. Се є Karefull Kook Kitchens. 39-41

Купуйте Календар У. Н. Союза. Коштує 50 цен. разом з пересилкою.

Українська Реставрація

ПОДАЄСЬ ДО ВІДОМА ЗАГАЛОВІ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ що з днем 31. марта 1918 р. отвираєсь

Українська Реставрація

В. ЛАЗУТИ

74 St. Mark's Place, — 74 E. 8th Street, New York City.

КУХНЯ ВЕСТИ МЕ СЯ НА СТАРОКРАЄВИЙ І АМЕРИКАНСЬКИЙ СПОСІБ. ЗАХОДЬТЕ, А БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЇНІ. — РУЧИТЬ СЯ ЗА ДОБРУ ОБСЛУГУ.

Dr. SAMUEL COHEN, ДЕНТИСТ-ОПЕРАТОР. Телефон Orchard 1366. 104 SECOND AVE., cor. 6th St., NEW YORK CITY.

Виривае зуби при застосуваню електрики, газу або штучного воздуха. Нема болю. Вся робота гарантована. Всї містки до зубів з 22 К. золота. Для бідних приймаю тижневі сплати по $2.00 і $3.00. Дїтям виривае зуби даром. Витніть се оголошенє і принесіть з собою а ми оглянемо і вичистимо Ваші зуби безплатно. 13-51

Богато людий недужих. Чому? Бо не зовсїм правильно вилїчені.

Dr. S. P. MANSHIP

дасть пораду для Вашого здоровля таку, як потреба вимагає.

Ми лїчимо успішно всї хронічні, нервові, кровні, нашкірні і инші недуги.

Ми примінюємо найновійші методи лїчення, які скоро і певно Вас вилїчать.

МИ НЕ ЛЇЧИМО, ЖИ ПІЗНАЄМО, ЩО ХОРИЙ Є НЕ ДО ВИЛЇЧЕНЯ.

В нашім офісі лїчимо мужескі і женскі недуги при 20-лїтнім досьвідї і при помочи всїх засобів. Лїчимо при помочи електрики і механічних приладів, котрі мають признане військових лікарів і то є наша спеціяльність при лїченю всїх недуг.

Говоримо Вашою мовою

Prof. Dr. MANSHIP наслїдник проф. DR. SLOAN-A Kaufman Bldg. 108 SIXTH AVENUE, СПЕЦІЯЛІСТ PITTSBURGH, PA.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8. веч.; неділї від 9.30 до 1-ої в полуд.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА, ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Я МОЖНА НАЙТИ.

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR **Dr. ALDEN** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., в вечерами від 6. до 8-мої. В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкривають Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, закладять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнули операцій через посьвідне застосованє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти досі ніяки у Ваших терпінях і чуєтесь знеміреці, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся як я успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в кривах, втрату памяти, блїте серце, слабість цирок, вадужність, пригноблене, болї голови, хрипи, приводи, ослаблене членів тїла; болїзни, скірні висипки, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кривах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, пряпі? Сї як і другі недуги є першою провізою яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і женок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я даю результат в скорім часї. Я дбаю сам причину недуги а її симптоми усувають скоро. Пам'ятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Прийдіть до мене сейчас, коли шукаєте допомочи лікарської. Звертайте є невсипучо. 77-89

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

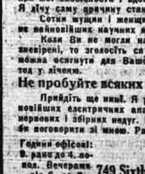

ЗНЕВІРЕНІ І ЗНЕОХОЧЕНІ

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терплять на нервову тривожну, нервову або збірну недугу, прийдіть до мене що сьвідомі без вірної опіки. Моя порада і обстереженє не будуть коштувати Вас нічого. Шановита фізична примінюйте при приміненю X-Ray аппарату відкрив Ваш лїсний стан і слабість.

Я лїчив мущин і женок через довгі роки. Один візита упевнить Вас про мої спосібности і вдоволить Вас, бо я даю результат в скорім часї. Я дбаю сам причину недуги а її симптоми усуваю скоро. Пам'ятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Прийдіть до мене сейчас, коли шукаєте допомочи лікарської. Звертайте є невсипучо.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і гроший.

Прийдіть до мене. Я радо розмовлю со з Вами. Я маю деякі з найновійших електричних апаратів і X-Ray машини на лїченє хронічних, нервових і збірних недуг. Коли Ви недужі, то посьвятіть кілько часу, щоби поговорити зі мною. Радо Вас приймаю. 153—

Години офісові: 9. рано до 4. попол. Вечерами 6 до 8. — **DR. LEWIS** 749 Sixth Ave. Bet. 42nd & 43rd Streets New York — В неділї і сьвята від 10. до 2. попол.

Д-ри ІВАН СМІТ і К. Д. БІЛИК

ЛІКАРІ УКРАЇНЦІ. СПЕЦІЯЛІСТИ ОПЕРАТОРИ.

327 E. 17th St., New York, N. Y.

ДОКОНУЮТЬ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОДУЖАЛИ (Т. С. КИЛУ), ЛІЧАТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НАС, ТО НАПИШЕТЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ПОЗІР НА ПІСТ!

Виробляю ПРАВДИВИЙ СТАРОКРАСНИЙ ПАХУЧИЙ ОЛІЙ З КОНОПЕЛЬНОГО НАСІННЯ. Хто замовить висилаю експресом до всіх стейтів в Америці кождому аж до його дому. 31чи17

КВАРТА ОЛІЮ КОШТУЄ $1.60.

Висилаю також нашину капусту дуже добру, бочівка 10 гальонів коштує $5.00.

Замовлення враз з грішми шліть на адресу:

D. PRUCHNICKI CO.,
120 S. Heald St., WILMINGTON, DEL.

Для сторін і перепродавців відповідний опуст.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда начка має ваність з Унимайте відрубів. MIDY

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських з Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

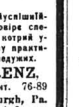

Найдовше істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіре спеціялїст недуг мужеських, котрий у сем своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ.

II. поверх, фронт. 76-89

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В неділї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

КРАСА СЕ БОГАТСТВО!

Памятайте панни і замужні!

ДАРМО порадимо як зглутя з лиця: волосся, дзюбки, прищі, веснянки і вугри; як дістати густе, полискуюче волосся на голові; білу шию і руки; повний і округлий бюст. ПИШІТЬ сейчас по Нам бракуючі; зверніть ся до нас, як до приятелів а дістаєте задовольняючу відповідь. МУШИНІ—Ви також зверніть ся до нас, бо чисте лице, густа чуприна робить і старшого молодшим. Залучіть марку і вирезуйте:

THE SPARROW CHEMICAL CO., 196 E. Fourth St., R-6, NEW YORK, N. Y. 15—

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ЛІКАР

(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шрофуля, недуги легких, серця, молодих, нервів, нирок, міхура, шлірні, як і всі недуги мущин, скорочуючі неочистоте кров 914 і 606 уживаючи при лїченю недуг кровя. Годовість ся особисто, почтою на лїчу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в неділю від 9 до 5. попо. в неділї від 9 до 2

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Кождий дістане дарон Гороскоп, або Астрономічний Ворожебник, який предсказує будучність кождої особи від дитинства аж до гробу з такою ж гарними образків в друк цікавих позах готовий до отриманя з рамки, а також много инших цікавих річий, яких самі розпоєзнаєте. Я прошу розбудите велике запікавлене у других і можете заробити добрі гроші. Пишіть 5 цент. марками на Гороскоп і каталоґ. 23—

UNIVERSAL SALES HOUSE, 602 E. 14th St., New York City

СТАЛА РОБОТА

для МУЩИН ЖІНОК І ДІВЧАТ В ВОВНЯНИХ ФАБРИКАХ

ДОБРА ПЛАТНЯ.

Знамениті відносини робітничі. Початкуючі дістають платню підчас науки.

Безплатне Бюро праці.

Industrial Council of Passaic Wool Manufacturers

14 Lexington Ave., Passaic, N. J.

Головний Уряд Українського Народного Союза

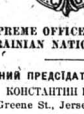

SUPREME OFFICERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСЕДАТЕЛЬ:
КОНСТАНТИН КИРЧІВ,
68 Greene St., Jersey City, N. J.

ГОЛОВНА МІСТОПРЕДСЕДАТЕЛЬКА:
МАРІЯ БІЛИК,
5020 W. 32nd St., Cicero, Ill.

ГОЛОВНИЙ МІСТОПРЕДСЕДАТЕЛЬ:
АНДРЕЙ СТЕФАНОВИЧ,
236 Park Road, Ambridge, Pa.

ГОЛОВНИЙ РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ СЕКРЕТАР:
СЕМЕН ЯДЛОВСЬКИЙ,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ВАСИЛЬ ЛЕВЧИК,
48 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

РЕДАКТОР „СВОБОДИ":
ОСИП СТЕТКЕВИЧ,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАВІДАТЕЛЬ „СВОБОДИ":
АНДРІЙ САВКА,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
ДМИТРО КАПИТУЛА,
Box 565, McAdoo, Pa.
НИКОЛАЙ РОСОЛОВИЧ,
1950 Bristol St., Nicetown, Philadelphia, Pa.
ОЛЕКСА ТРАЧ,
120 Tilghman St., Allentown, Pa.

РАДНІ:
ВАСИЛЬ ГРИНЮК,
439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.
РОМАН СЛОБОДЯН,
813 No. 8th St., Philadelphia, Pa.
МИХАЙЛО ПЕТРИВСЬКИЙ,
1500 So. Third St., St. Louis, Mo.
ОМЕЛЯН РЕКРУТ,
18 Bishop St., Providence, R. I.
ГРИГОРИЙ КРИВОВІЗ,
1356 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
ІВАН ЩЕЛЕНСЬКИЙ,
3227 Salmon St., Philadelphia, Pa.
АННА ЛОРУДА,
401 Fourth St., Taylor, Pa.
МЕЛАНІЯ КРАВЧИШИН,
1396 Newport Ave., Northampton, Pa.

Головна Канцелярія У. Н. Союза находить ся під числом 83 Grand St., (у власним домі) Jersey City, N. J.

Telephone 498 Montgomery.

Від генерального секретаря справ освітних.

В київській „Новій Раді" з дня 21. грудня 1917 р. читаємо:

В місцевих часописях зявили ся замітки про те, що російські школи на Україні переходять до завідуваня секретаря справ великоруських. З огляду на те, що до мене надходять запитаня з боку українських сфер, вважаю необхідним пояснити Принципіяльно вирішено передати школи національних меньшостий до заєдиваня відповідних секретарств, але щодо великоруських, по мові навчаня, шкіл, се причинить ясльне вирішеня буде здійснено лиш після зясованя цілого ряду обставин, звязаних з інтересами українського народу; обрусительна шкільна політика, яка велась на протязі довгого часу, пустила глибоке коріне в шкільній справі, покривши нею Україну сіткою великоруських казенних (державних) шкіл на кошти українського народу. Такий ненормальний стан справ може бути згодом ліквідований в наше прямку задовольненя законних потреб українського населеня з забезпеченем прав національних меньшостий. Чи се буде здійснено шляхом відведеня для них окремих шкіл, чи пропаленьок, се — питане, яке вимагає часу і детального розслїдуваня на місцях. В усякім разі і тепер можна сказати одно, що при передачі секретарствам національних меньшостий казенних шкіл буде вжито принципу пропорціональности, не нарушуючи ніякого педагоґіки, і до великоруського секретарства передано буде школи з великоруським складом учнів. Великоруські-ж учителі зможуть оставатись, крім руських шкіл, в руських паралелях, або навіть в українських школах для навчаня російської мови, або других предметів, як що вони навчать ся української мови.

Генеральний секретар справ освітних Ів. Стешенко.

Ті, що на війні були.

(„Газета Гадяцкого Земства").

Коли ви бачите десь на улици людий без руки, або без ноги, людий на милицях (кулях) — ви знаєте, що се ті люди, котрі були на війні і там позбували ся своїх рук, чи ніг. А скільки ще є таких людий, що їх лиха, втрати їх здоровля, не видно сторонному окови: ніхто, глянувши на них, не знає, яку ломоту в кістках, якої довічної простуди в легких, або якого контуженя голови, чи спини, добули вони, теж **там**, де вони **були**, — на війні.

Так! Вони **були** на війні, в той час, як инші, кому теж можна було і слід було йти на війну, — **не були** на ній, постарали ся якось обминути те лихо, вирятували ся від нього то сяк то так...

Людий, одмічених війною, звуть інвалідами.

Одначе, як мало земляки задумують ся над сим словом, що то воно значить бути **інвалідом**. Се значить, коли не на віки стати калікою, то на віки підорвати собі здоровлє, стати нездатним до тої боротьби, котра зветь ся житем і котра жадає перше всього — здоровля.

Війна зробила інвалідів нездатними до того, щоби працею добувати собі красше житє.

Про се памятають вони щоденно самі; про се не хотять памятати инші —здорові, сильні.

Інваліди, що жиють у Гадяци і в гадяцькім повіті, задумали *пособити собі самі* і скласи своє товариство для спільної запомоги: Союз Інвалідів.

Та хибаж се не є **обовязком** усіх громадян пособити сьому товариству? Розуміється ся одна людина мало може пособити; тут повинна прийти до помочи ціла громада.

Инколи інвалідам і дасть ся тая поміч від громадян, — тільки дуже вже рідко...

Тим способом, котрим так часто збирають ся кошти для якогось доброго діла, спектаклем чи концертом, у Гадячи заходжувались для інвалідів тільки і раз: „Общество любителів драматичного мистецтва, співу і музики" влаштувало на користь Союза інвалідів спектакль.

Ото тільки й було тої запомоги з руки тутешних товариств (а їх є чимало в Гадячи: тих товариств ріжних напрямків, ріжних національностий), давних товариств.

Є у нас, як і всюди, й громадські установища. Хибаж і вони не могли би прийти до помочи інвалідам — установи земські або громадські?

Згадайте-ж, люди добрі, про тих, котрі були на війні, були, гибіли, пропадали, тоді, як ви пробували дома, в затишку, не знаючи тяжкого лиха! Памятайте про тих, котрі збули ся свого здоровля, несучи жертву за свою і вашу вітчину. Згадайте про них!...

О. П.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми висилаємо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St. Jersey City N. J.

Не добрий примір

дають ті одиниці, котрі хочуть читати „Свободу" а не платити за неї. Коли хто є бідний, то се зрозуміле, бо бідного треба спомогти. Але хто має який такий гріш, той не повинен жалувати його на свою газету. А „Свобода" дуже приступна.

Не богато треба на газету, бо „Свобода" коштує:

В Заучених Державах:		В місті Джерзи Сіти і за границею:	
на рік	$3.00	на рік	$3.50
на пів року	$1.75	на пів року	$2.00
на 3 місяці	$1.00	на 3 місяці	$1.25

Гроші належить посилати на слідуючу адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Дещо про початки перових переговорів большевиків з Німцями.

В „Газеті Гадяцкого Земства" (ч. 111, з 11. грудня 1917) читаємо:

Умова про перемиря.

Большевицкому урядови таки вдало ся завести з Німцями розмови про перемиря, від котрого Німці й не цурали ся, бо воно для них вигідне.

Самий початок переговорів був такий: з Петербурга виїхав большевицький главнокомандуючий, Криленко; десь за Двинском він зістав ся в тилу, а вперед поїхали **парляментарі** (післанці для переговорів); старший між ними Шнеур — служив при царськім уряді в „сискій (слідчій, тайній) поліції" за шпигуна; доносив, що робить ся поміж нашими офіцирами.

Коли парляментарі стали перед німецьким фронтом з білим значком, проти них виступили німецькі офіцири і, трохи поговоривши з ними, повели їх до своїх старших. Щоб руські післанці нічого не бачили в німецькім таборі, їм завязали очи; розвязали тільки вже в якійсь кімнаті (таксамо завязували очи, як і назад везли).

Що саме говорило ся при тім завиваню, не відомо.

Большевики нібито стоять на тім, аби мир був „без анексій і контрибуцій" (без удержаня захвачених земель і без дань), а щоб кождий нарід був при своїм праві й уряді. Не можна думати, щоб Німці на се згодились. Покищо вони жадають, аби вже й тепер, перед початком переговорів про перемирє, усе руське військо було відведене на сто верств від фронту.

Може се й станеть ся, бо вже й так богато нашого війска відійшло — ще знічно й дальше йде на сто верств...

Деякі військові части, цілі дивізії, дуже протьивили тому, щоб мирити ся з Німцями окремо від наших союзників: до того поїзду, в котрім їхав Криленко, стрілали, цраилцелями; та всеж таки большевицька сила перемагає. Вже на північнім і західнім фронті большевики взяли гору; з Могилева була звістка, що ставку (головну кватиру) дуже берегли вірні салдати і большевицьких ваґар не пустили по зелїзницях з Петербурга; однак ті ватаги прибули, ставку взяли і, вбивши главнокомандуючого Генерала Духоніна, арештують иншу військову старшину, котра їм противила ся. Все військо обстежене — здебільшого, прилегає на сторону большевиків. Ще держить ся, не подаєть ся військо на південно-західнім і румунськім фронті, та хто знає, що буде далі...

Замирене на фронті румунськім.

З південно-західного і румунського фронту теж післано депутації — умовляти ся з Німцями про перемирє.

Німці у Петербурзі.

Після того, як большевики оповістили „перемирє", у Петербурзі зявили ся Німці; ходять улицями, при зброї. Петербуржці дивлять ся на те спокійно; деякі, знаючи німецьку мову, заводять розмови з Німцями; радять їм, щоб і вони зробили в себе революцію та здобули собі волю. Німці на те відмовляють, що вони й так вільні, що з них доволі — дивити ся на нашу „свободу", котра їх дуже втішає, бо вони мають з неї велику вигоду собі...

ІОНГСТАВН, О.

Подаєсь до загального відома всім чеканам Українського Клюбу, щоби явились на слідуючий мітінґ в неділю, дня 7-го цьвітня, точно о годині 2-гій пополудни. Майже кождий член знає, що до вояджа є важні справи, які відкладають ще з річного мітінґу, а причини недобаства членів, котрі не приходять на мітінґи. Дальше так бути не може! Кождий член мусить явитись на слідуючім мітінґ під карою. Коли котрий член не прийде а не доважає важної причини, чому не прийшов, відкладе вірці, тяжелий товариством Укр. Клюбу, а коли незадатить каси, то тратить всі права в товаристві Укр. Клюбу з вишитком шерів. Рівнож буде відлучений з товариства Укр. Клюбу.

ЗА УРЯД:
Ів. Винник, голова; Й. Гамочка, кас.
М. Ганин, писар. 30-40

Дівчата!

Можете заробити більше гроший.

$12 до $15 платять опитним дівчатам. $8.00 на початок. Легка робота. Голостить під число: 97 7th Ave., cor. 16th St., New York City.

Нова книжка! Новість!

Накладом „СІЧОВОГО БАЗАРУ" вийшла з друку ДУЖЕ ЦІКАВА КНИЖОЧКА написана В. Будзинським

Хрунь і Чорт

Ціна 15 шнт.

Наша книгарня посїдає у своїм складі много инших книжок всякого змісту. Пишіть по цінник книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку.

SICHOVY BAZAR
34 E. 7th St., New York, N. Y.

ДОБРА НАГОДА!

Нашо Вам купувати фарму у агентів або в компаній, коли я маю три власні фарми на продаж. Продам всі або одну з них. 1) 40 акрів землі, добрий ліс, около 20 акрів орної землї а решта пасовисько і ліс. $1500 на сплату. — 2) 80 акрів, 60 орної а решта пасовисько і ліс, стара будинки, потік тече коло хати, фарма обсіяна сіном а 11½ акра пасіно пшеняне. Ціна $3,000, половина готівкою. — 3) 77 акрів, 50 акрів під плуг, а решта пасовисько і ліс, потік тече коло хати, хата нова на 8 комнат, новий шпихлір, стодола не нова але добра, молодий сад і старий, одно яке приносить около $300.00 приходу. Всі три фарми є в купі. Хто купить не пожалує. Кождому руту, що фарми спосібовить ся. По всі інформації пишіть до мене, властителя. 37-41

A. PELECH,
R. F. D. No. 2, Connellsville, Pa.

DR. BUKKIS MEDICAL INSTITUTE
407 E. 58th St., New York, N. Y.
Межи 1st Ave. і Ave. A.

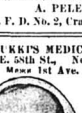

Лічить особливі лікарі мущин, женщин і дітий. Лічить успішно недуги жолудка, нерих, нирок і другі внутрішні недуги. Лічить в велїким успіхом падачку, ревматизм, рани, лишаї і всі скірні виклади. Лікар сам говорить по українськи. Офіс отворений від 9. рано до 8. вечером, як також в неділї і сьвята. Хто не може прийти нехай пише до мене

РАТУЙТЕ ПІЯКА!

Коли у вас є дорога вам особа маючи пальці до пиятики, то НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, БРАТУЙТЕ ЇЇ, КОЛИ ЩЕ ЧАС. Порошок Saluis скоро відверне таку особу від пиятики. Сей порошок можна ужити з чаєм, кавою, зупою або і з горілкою, і в всі спосіб легко вилічить від сього страшного нагоду. Ціна лише $2.50. Пишіть $1.00 з замовленя за решту $1.50 заплатите при одержаню порошку. 36в47

EAGLE SALES CO., Room 1501, 277 Broadway, New York City.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦІКАВИХ КНИЖОК,

які має на складі

КНИГАРНЯ „СВОБОДИ".

1. Про Шевченкові твори. Ц. Оферма. — Ціна .....20 цнт.
Проти алькоголю. — Ціна .....20 цнт.
Рівчик „Свободи" з 1915 р.—Ціна 1.50
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з карткою. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартобливі. — Ціна .....50 цнт.
Рай і пекло. Написав проф. Михайло Драгоманов. Хто шукає відповідий на недели релїґійні питаня, той знайде в „Раю і пекуні". — Ціна ....40 цнт.
Революція в Росії. — Ціна.....15 цнт.
Розбійник Кармелюк. Історичний роман в 6-ох частях. Незвичайно гарна повість про Кармелюка, великого українського письменника, драматурґа і поетом Михайлом Старицьким. Одна часть коштує 50 цнт. Всі шість разом коштують $2.00
Розмова Пелюха з Русином. Дуже весела, вірш, в котрім Русин висміває польську пиху. — Ціна .10 цнт.
Руський штукар. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартобливі. — Ціна .....50 цнт.
Рай і пекло. Написав проф. Михайло Драгоманов. Хто шукає відповідий на недели релїґійні питаня, той знайде в „Раю і пекуні". — Ціна ....40 цнт.
Революція в Росії. — Ціна.....15 цнт.
Розбійник Кармелюк. Історичний роман в 6-ох частях. Незвичайно гарна повість про Кармелюка, великого українського письменника, драматурґа і поетом Михайлом Старицьким. Одна часть коштує 50 цнт. Всі шість разом коштують $2.00
Розмова Пелюха з Русином. Дуже весела, вірш, в котрім Русин висміває польську пиху. — Ціна .10 цнт.
Сільська учителька, оповідане. — Ціна .....10 цнт.
Тато на заручинах. Мішанська пригода в одній ді. — Ціна .....10 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .....20 цнт.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Вороження будучности для женщин. — Вороження будучности для мущин. — Ціна .....15 цнт.
Три книжевичі і чарівна птиця. — Ціна .....10 цнт.
Убійники, мельодрама в пяти діях з одинайцяти відслонах. — Ціна....35 цнт.
Українське щастє. Драма з сільського житя в 5-ох діях. Написав Іван Франко. — Ціна .....25 цнт.
Українсько-англійський словар, в скірній оправі. — Ціна.....$1.00
Українсько-англійський і англійсько-український словар, в гарній скірняній оправі. — Ціна $1.50
Український сьпівник. Обимає шість груп: І. Патріотичні і політичні (19 пісень); II. Стоні і Сонівські (15 пісень); III. Історичні (15 пісень); IV. Стапові: а) козацькі (14 пісень), б) чумацькі (5 пісень), в) бурлацькі (6 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (17 пісень); г. Любовні (62 пісень) і VI. Колядки (180 пісень). — Ціна .....40 цнт.
Українсько-Англійський Словар. Друге поправлене і розширене видане. Обимає 1580 сторін. — Ціна $2.00
Українсько-німецький підручник до науки німецької мови зі словарцем. — Ціна .....30 цнт.
Українські пісні, як: патріотичні, сільські, любовні, коломійки і думки. — Ціна .....25 цнт.
Хто з кого лиє? (Ревізора на тій скономічній). — „Земля рече". Ціна .....15 цнт.
Чародійні книги убогого Омара і султанової дочки Зулїми. — Ціна 20 цнт.
Через кордон. (Цікаві розказ еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Чи Ваша родина дістане запомогу по Вашій смерти? — Ціна .....20 цнт.
Шерлок Гельмс. Таємниці історії' найславнїйшого в сьвіті детектива. Кождий том становить скінчену цілість.
Том 1. Тайна молодої вдови .....15 цнт.
„ 2. Наречена прокуратора .....15 „
„ 3. Кровані жемчуги .....15 „
„ 4. Злочин в печері гри .....15 „
„ 5. Дочка лихваря .....15 „
„ 6. Боровкова сцена .....15 „
„ 7. Пропащий наречений .....15 „
„ 8. Сайчий нюх недьзера .....15 „
„ 9. Крадїж брилянта .....15 „
„ 10. Убійник Женщина .....15 „
„ 11. Остров бодзельних .....15 „
„ 12. Фальшивих гроший .....15 „
„ 13. Жемчужне намиста .....15 „
„ 14. Тайна Старого Парижа .....15 „
„ 15. Траґедія дівчини .....15 „
„ 16. Чорт зі Семфорд Гіл .....15 „
„ 17. Чудовий Ріккардо Сакко і сина Ніна .....15 „
Шевченко і його Україна. Зміст: Заповіт. — На Шевченковій могилі. — Полякам дуже весело. — Тарасови Шевченкови. — Зі памятник Тараса? — — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для свого народа. — Чому кожний Українець і кожда Українка повинні знати образ Тараса Шевченка. — Жите Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Кирило Методійська братства. — Вплив і творів Т. Шевченка. — Заповіт Т. Шевченка в чужих мовах. — Ціна .....15 цнт.
Що те є книжка? — Початки козачини (з 3 образками). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубенко-Шандрий. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Що Іван на тяптім сьвіті бачив. — Ціна .....5 цнт.

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

В кождій українській хаті повинен находитись календар Українського Народного Союза, який коштує тільки 50 цнт.

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, недалеко вершка, NEW YORK, N. Y.

Всїлякі роботи лікарсько-дентистичні до уміроваиня ціни. При витаганю зубів уживаю спеціяльний спосіб для знечулення, так що пацієнт совсїм не відчуває болю. Офіс наоснащений у всї найновіші інструменти і з вирозею чистоти. Ціни легкі.

ПОТРЕБА ЛАДОВАЧІВ ВУГЛЯ

жонатих і самотних до The Reliance Coal & Coke Co., Glenmont, Ky. з поблизу міста Hazard, Ky., Perry Co. Майже вентильовані. Високість вугля 4 стопи і 4 цалї. Ціна зуцку і камінь. Робота маннова. Стала робота. Добрі робітники заробляють від $60.00 до $120.00 на два тижні. Уживаєть відкрите сьвітло. Склепи на місці. Вигідні доми з електричним сьвітлом, водопроводом і хатї. $1.50 за кімнату. Місця розчисних, школи і костели. — Голостіть ся особисто або пишіть до:

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMANT, KY.

Їдьте зелїзницею Louisville & Nashville R. R. в Winchester, Ky., або McRoberts, Ky. 36в-2mi2

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє.

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ..

Я є найстарший християнський медик-спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 38 літ працював успішно, лічучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без здогадів, і помочу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найлїпші ліки при лїченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаліями і лябораторію, які є найлїпші для недужих людий.

Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилїчені. Одна візита упевнить Вас про моє знанє і вдоволить Вас, через що я осягаю успіхи в коротшім часї. 38—

ВСЇ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі цїни. — Оглядини і порада даром.

Урядові: від 9. рано до 5. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN

Напроти почти.

Specialist
411 — FOURTH AVENUE
PITTSBURGH, PA.

(4-ий будинок від Smithfield St. Коли їдете до мене, то упевніть ся про адресу мого офісу).

ОГОРОД ПОВНИЙ ЯРИН І ЦЬВІТІВ.

Садіть насїнє тепер. — Тіште ся і їдже власну ярину.

ПАТРІОТИЧНО — КОРИСНО — ВЕЛИЧАВО — ТАРНО.

Зменшіть Ваші видатки на житє.

Одна коробка з понизше зібраних знаменитих насїнь лише за $2.00, а кожда з осібна 25 центів.

BEANS—bonntifull
BEANS—new hardy wax
BEANS—fordhook bush lima
BEET—detroit dark red
CARROT—selected chautenay
CORN—golden bantam
CUCUMBER—white spine
LETTUCE—black seeded simpson
LETTUCE—may king
ONION—white Portugal
PARSLEY—double curled
PEAS—Mc. Leans little gem
RADISH—scarlet globe
RADISH—white tricle
SPINACH—new-zealand
SWISS-CHARD—giant lucullus
TOMATO—selected stone
TURNIP—white globe

Повні вказівки находять ся на кождій коверті.

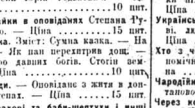

Gladioli. Один з улюблених цьвітів. Цьвіт держить ся на пім аж до перших морозів. До вазонів або огородів. 25 розвад у всїлякі кольори цьвітів з пареті цьвітів — 82,00. Вказівки як уживати кождої коверті.

Прийшліть се оголошенє і $2.00 на коробку ріжнородних насїнь а $1.00 на одї коробки а ми вишлемо Вам до любудь части Заук. Держав. До Канада 10 цнт. більше. 39в39

NATIONAL SEED, BULB, and LIVE STOCK CO.
51 E. 10th ST., NEW YORK.

Першорядний дентистичний офіс.

є найдешевший з цілого ряду подібних заведень. Я руву за цїлковите вдоволенє. Мої цїни є найнизші. Моя робота при моїй новій методі є без болю. Бідні можуть сплачувати по 2 до 3 доляри тижнево. Чищенє зубів і вирванє зубів дітям безплатно. 29св39

DR. JACOB GERBER, Surgeon Dentist
316 E. 10th St., New York.

DR. MAX GROMET,
971 Manhattan Ave.,
Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихсьбудь ТРОЄЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних природів. Рівночасно в богато таких случаях, які передтим вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лїпше тимсамим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу загаяти до нужи і вбодати хворі внутренности людського тіла і костий та вплинути причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного світла в тїло і лїчити ними паралізні бакциї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїчеча є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невиліковного, не підіймаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісови: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понедїлок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в полудне, а в недїлї від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІДЛІНҐЕР,
158 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтер 3-ої евеню і субвею.

Малі фарми
від одного до 10 акрів
250 долярів за акер
ДОБРА І УРОЖАЙНА ЗЕМЛЯ.
ПРИ ВЕЛИКІМ ФАБРИЧНІМ МІСТІ НЮ БРУНСВІК, Н. ДЖ.
10 ДОЛЯРІВ ВПЛАТА—РЕШТА ПО 5 ДОЛ. МІСЯЧНО.
Близші інформації уділяє:
Metuchen Realty Co.,
206 Broadway, Room 7,
NEW YORK, N. Y.

Др. Еміль Айхель український ДЕНТИСТ
403½—1st Ave., NEW YORK, N. Y.
corner 3rd Street,
виробляє штучні зуби, котрі виглядають як власні. Виробляє зуби без болю. Робота ґваранована. Ціни умірковані.
Години: від 10. рано до 9. веч. крім пятниці; в недїлї від 10. до 2. попол.

Український лїкар
Др. С. М. КАУФМАН
111 E. 7th St., New York City.
Спеціяліст всех мужеських і женських внутрішних недуг.
Лїчить новими машинами електричними, уживає X-Рей.
Години приняття: від 9. рано до 9. веч.; в недїлю від 9. рано до 4. по обідї.
Телефон: Орчард 6352.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю
поручає всїм терпляким Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.
ЛЇЧИТЬ З НАЙЛЇПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНИ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—
Докоче всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно як на пропускну при помочи спеціяліста з Відня.
Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з вовсїм докладним своєю недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.
На відповідь залучить поч. марку.
Dr. B. HOHENBERG,
204 2nd Ave., (між 12 а 13 ул.)
New York City.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Праця і капітал.

Між представниками зорганізованого робітництва і капіталу прийшло до порозуміня у взаїмних відносинах підчас війни. Услівя, яких покищо не подано в цілости до публичної відомости, предложено до підпису міністрови праці Вілсонови. О скілько звісно, головною основою сеї угоди є порозуміне щодо страйків. Представники робітництва мають звернути ся до членів своїх організацій з просьбою, щоби робітники, заняті при воєнних роботах, не виходили на страйк, аж доки правительство не розслідить непорозумінь. В тій цїли покличеть ся до житя так зване Посередниче Бюро (мировий суд), до якого будуть входити представники праці, капіталу і правительства. — Між иншими справами прийшло також до порозуміня щодо робітничих юній. Обі сторони згодили ся, щоби ті промислові інституції, заводи, фабрики і т. п., які доси принимали до праці виключно юнійних робітників, придержували ся сеї засади і на дальше; знова ті промислові інституції, заводи, фабрики і т. п., які доси принимали до праці мішаних робітників, аби придержували ся сеї засади так довго, як довго не буде можливо доставити їм потрібного числа юнійних робітників. Робітничим юніям можна буде організувати робітників і інтересовані компанії не мають робити в сих заходах юнії ніяких перешкод.

Прийшло до згоди, що підчас війни платни за контрактові роботи („пісворк") не може бути знижена.

Ушановане президента Вілсона.

Президент Злучених Держав, Вудров Вілсон, згодив ся приняти почесний титул доктора прав на університеті в Кембрідж, Англія.

Смертність в армії.

Загальна смертність в американській армії на тутешнім континенті за тиждень від 15. до 22. марта виносила 228 проти 180 случаїв смертности за попередний тиждень.

Привілеї для жовнірів.

Конґрес перевів ухвалу, на основі котрої жовнири народної армії дістають всякі полекші і привілеї, щось в роді моратоpії. Особу, яка тепер находить ся в американській армії, не вільно скаржити о ніякі залеглости, приміром за домашні меблї, шери, бонди і т. п. Не вільно переводити проти жовнірів акцій, на основі котрих він міг би стратити приміром фарму, яку він закупив, але ще не виплатив. Коли би щось подібне стало ся, то хтонебудь повинен повідомити про се „Вор Ріск Інщуренс Діпартмент" у Вашінґтонї, а сей займеть ся сею справою.

Жадають землї для жовнірів.

Один нюйорський відділ Американського Союза Праці і Демократії ухвалив спільно з иншими організаціями домагати ся від правительства дарувати по війні кождому американському жовнірови, сухопутному і морському, 160 акрів землї у західних стейтах, коли він згодить ся їх управляти. Також ухвалено жалати, щоби правительство поставило на кождій такій фармі всї господарські будинки, закупило всї господарські знаряди і відтак продало то всьо жовнірови на сплати за ціну коштів розходу. Обчисляють, що в Злучених Державах є 400,000.000 акрів такої землї, яку можна жовнірам по війні дарувати у нагороду за се, що боронили вітчину.

Папіроска спричинила величезну шкоду.

В середу (27. марта б. р.) в Джервис Вейрґавз Компани в Джерзи Сіти, Н. Дж., наступила пожежа, яка виріждила страшні шкоди; обчисляють їх на 1,500.000 долярів. Огонь перекинув ся на будівлянї варстати зелїзничої компанії „Ґрі" і знищив велике число возів і 20 льокомотив. Спершу власти думали, що се робота ворожих рук, через що й заарештовано кількох осіб, однак тепер є ознаки, що катастрофа наступила від зграча папіроски. На полїцийну стацію, іменно, зголосив ся 53-лїтний Яків Альтман і зробив заяву, що він є відповідальний за сю катастрофу. Він працював у висше згаданім складі і цїлком случайно кинув згарок папіроски на експльоуючі матеріяли, від чого відразу повстала експльозія. Альтман є рожденним горожанином Злучених Держав.

Нагорода за чисте уголь.

Адміністрація опалу оповіщає, що від 1. цьвітня до 31. липня 1918 року компанії копалень твердого уґля будуть діставати 20 центів в премії за кожду тону чистого уґля.

Дрібні вісти.

В Шікаґо, Ілл., заарештовано Сіруса Кука, секретаря Союза Гуманности, на основі закона про шпигунство. Він написав нельояльну брошуру про участь Злучених Держав у війні.

Начальник села Ст. Мери, Огайо, оповістив мешканцим, що кождий з них мусить або їти до праці або на війну або до криминалу.

Федеральний сенат ухвалив 11,000.000 долярів на індійскі справи.

Нюйорські почти є так страшно перетижені посилками, що головний почмайстер відніс се до міністерства почт з просьбою отворити в Ню Йорку додатково чотири почтові філії.

Міністерство рільництва віднесло ся до заряду зелїзниць з просьбою поробити всі заходи, щоби фармерам як найскорше доставити великі і малі замовленя збіжа на засів.

Підчас великої опалової кризи в краю один чоловік в Іллінойс порадив собі в той спосіб, що копав уґлє в пивници під своєю хатою...

Місто Ню Йорк має розпродати за 900,000.000 бондів третої позички свободи.

Італієць Антін Петріно, в Ню Йорку, підписав з готелевою корпорацією контракт, що заплатить їй $6.000 за се, що через десять лїт він буде провадити інтерес чищеня черевиків у 26-поверховім готели „Комодор", при Лексінтон евеню і 42-гій улици в Ню Йорку. Пересічний загальний прихід з сього інтересу виносить 100 долярів тижнево.

Дирекция Пенсильванійської зелїзниці внесла проект до міжсестійтової торговельно-промислової комісії заборонити знижуване цїн їзди зелїзницею в лїтнім сезоні. Тимсамим якихось спеціяльних, звичайно знижених, прогулькових („екскуршен") цїн вже не буде.

Робітники в пакункових складах в Шікаґо, Ілл., виграли страйк. Компанія згодила ся на 8-годинний день праці, на один доляр денної підвишки і на рівну платню для мущин і женщин.

Міністер зелїзниць Вілям МекАду, який є рівночасно міністром фінансів, платить як кождий инший за подорож зелїзницею. Він щойно вибрав ся з Вашінґтону до Вайт Сулфур Спрінґс, В. Вірджінія, на 5-дневний відпочинок, а відтак почне аґітацийну кампанїю за третою позичкою свободи. На аґітацию він їде яко міністер фінансів, отже мусить платити за їзду зелїзницею.

В Ню Йорку заарештовано Еміля Ерба, уродженця Швайцарії, за поширюване розписок з написию: „Ґот штрафф Вілсон" (покарай, Боже, Вілсона). Його віддано в руки лїкарів, аби вони ствердили його умовний стан.

Шістьсотна товпа в Костектон, Огайо, вигнала на публичну площу около 30 підозрілих німецьких симпатиків і примусила їх цїлувати американський прапор і говорити: „др чорта з кайзером!"

Мешканці повіту Ґрімс в Тексас повідомили адміністрацію пожежи, що до слїдуючих жнив вони не будуть уживати пшениці для домашних потреб.

Подорож до північного бігуна.

До Злучених Держав недавно приїхав з Европи капітан Роальд Амундсен, досліднік полудневого бігуна, який тепер задумав вибрати ся в подорож до північного бігуна і так переводити наукові досліди. В тій цїли він побудував корабель, який виглядає дуже куряче яйце. Амундсен назвав сей корабель „Мавде". Його залога буде складати ся із вісьмох осіб. Капітан Роальд Амундсен впевнене, що навіть найбільші леди не зможуть роздушити сей корабель, бо не будуть мати спромоги. Корабель є зроблений так, що коли леди будуть натискати на нього з чотирох боків, то він піднесеться ся в гору. Корабель має 900 тон тонн містоти, довгий на 120 стіп, а в воді стоїть 40 стіп. Сим кораблем Амундсен думає вибрати ся в подорож до північного бігуна. Він думає виїхати в червни або липни сього року з Кристіянії (Норвеґія) і їхати здовж сибірського побережа. Свою подорож він розділив на сїм лїт, отже до цивілізованого сьвіта він повернув би в лїті 1925 року. — До Злучених Держав він приїхав, аби тут набрати собі поживи на весь час своєї подорожи.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Нова мапа України.

Адміністрація швайцарської часописи „L'Ukraine" — як доносить „ростівський „Призыв" (ч. 12-13) — видала мапу України, границї котрої сягають — на сході поза Волгу; на заході поза Сян і Вепр; на півночи на півню: Пружани-Орша-Саратів; на полудни до Дунаю і половини Кавказу. Сю мапу мав перепродукувати в Києві і розповсюднювати її по всій Україні Союз Української Державности.

Реформа письма в Анґлії.

В кількох народних школах в Лондонї заведено нову систему письма, званого під іменем „друкованого", заступаючим ним дотеперішну систему Спенсера, уживану також в американських школах. Після нової системи дїти наслїдують характер друкованого письма. Ініціятори сеї системи кажуть, що вона є практичнїйша, бо не забирає стільки праці і часу, що дотеперішна. Нову систему письма було впроваджено найперше у військових заведенях для окалїчених жовнірів, де практикувано, яка метода письма є найвигіднїйша для тих, які стратили праву руку. Вкінци порішено, що „друковане" письмо є найлекше для вивченя, є чисте, читке і скоре. Уживаючи сю систему, зуживають ся богато праці учителеви і дїтям при відріжнюваню і научуваню двох письм, друкованого і писаного. Др. Л. Кіммінс, головний інспектор наукового департаменту в Лондонї, назвав сю нову систему письма „письмом будучности".

Амнестія в Портуґалії.

Тимчасове правительство Портуґалії, сформоване по усуненню президента Мачара, оповістило амнестію для всїх політичних вязнів, привернене прав свободи преси всїм заритим часописям і повне відчинене політичних клюбів. Рівночасно оголошено вибір нового президента республіки, 77 сенаторів і 155 послів.

Японія мала поставити Хінам нові жадання.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 1, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Доносить з Пекіну, що Японія тайно предложила хінському правительству нові жадання і всїми силами впливає на хінське правительство, щоби воно підписало отсю угоду: „З приводу, що на Далекім Сходї починають поширяти ся німецькі впливи, загрожуючи публичному спокоєви і загальному мирови, обі сторони годять ся — 1) підпиняти спільні кроки в кооперації для стрічі сеї ситуації і — 2) для осягненя своїх цїлий обі держави назначують військову комісію, яка подрібно має обговорити конечні справи". З приводу сеї ноти в Хінах запанував страх, що се є замах Японії в цїли здобутя мілітарної контролї над Хінами.

Дрібні вісти.

Війт в місцевости Сассарі (на Сардинії в Італії) зарядив конфіскату маєтку вартости 500.000 лірів, який належав до бувшого німецького адмірала Тірпіца.

Страйк зелїзничих машиністів в Арґентині спаралїжував весь промисл в краєвім.

Анґлійське правительство заявило, що від 1. цьвітня 1918 року воно перестає мінятн російські вартісні папери.

Ходять поголоски, що провінціональне правительство Альберти, Канада, візьме під державну контролю фризїрнї.

Правдоподібно Франція покличе незадовго до війска тих, які мають ставати до асентурку в 1919 році.

ВСЯЧИНА.

Ісляндія.

Про Ісляндію доносили недавно, що її сойм зажадає для краю більшої автономії і признання там ісляндського прапора замісь данського. Таке жадане поставив ісляндський сойм данському правительству, під власть котрого Ісляндія належить, і загрозив, що коли данське правительство не сповнить сих домагань, Ісляндія проголосить свою самостійність. З того приводу не зашкодить кинути оком і розвідати ся дещо про сей край. — Ісляндія, се великий остров на Північнім Ледовім мори. Лежить около 600 миль на захід від Норвеґії. Найбільша довжина острова є 300 миль, (так, як з Києва до Львова), а найбільша ширина виносить 200 миль (так, як з Тернополя до Берестя Литовського). Простір виносить округло 40.435 квадратових миль (більший ніж простір Галичини), на якім жиє около 85.000 душ населення. — Остров сей є дуже гористий; в деяких місцях покритий снїгом і ледами. Ледяні гори є навіть дуже високі; найвисші на полудневсо-східнім побережу, доходять до 6.410 стіп. Гори складають ся майже з вулканів. Найбільшим вулканом є Екгля, високий на 5.000 стіп. — З мінералів добувають тут сірку і деякі менше важні мінерали. Клімат в Ісляндії є легкий, але лїто є зазимне, через що не можна управляти рілї. В полудневій части острова найдовший день тривае 24 години, а найкоротший 4 години. В північних околицях в половині лїта сонце сьвітить цїлий тиждень, а зате в зимі ніколи не сходить. — Земля покрита головно травами, на яких випасають ся вівцї, серни і т. п. Промисл опирає ся на домашних виробах. З краю експортують вовну, оливу, рибу, пірє і шкіру. — Населене острова, се виключно мешканці скандинавських держав. Всї є протестантами. Ісляндія має свою власну автономію, почавши від 1874 року. „Альтінґ" (сойм) збирає ся два рази в роцї на наради в місті Рейкявік, яке є столицею острова. До сойму входить 36 послів, з котрих 30 вибирає населене, а 6 іменує данський король. На чолї адміністрації стоїть міністер, іменований королем, але в дійсности найвисша власть належить до губернатора. — Сей остров почали заселювати мешканці Норвеґії в 870 роцї по Христі. Християнство заведено там в 981 роцї, а законно принято його в 1000 році. По школах і в літературі принято латинську азбуку. Мова мешканців Ісляндії належить до найсташих скандинавських мов. Перед сьвітом Ісляндії заслужили ся сим, що відкрили Ґренлядський остров (в 983 роцї) а в 1000 році відкрили часть Америки. В 1264 році злучено Ісляндію з Норвеґією, а в 1380 з Данією.

З жовнїрського житя.

Німецькі жовнїри мають свої питомі слова, щоби назвати всї воєнні знаряди. Свій кріс вони все називають „другом", багнет є в них „ножем від сира". Кватирмайстра називають „диктатором жовнїв". Найбільші німецькі гармати вони звуть „Товста Берта", а австрійські 30½-центиметрові гармати вони звуть „Велика Марія". Цікаві назви створено з початкових слів. Приміром букви Ф. А. К. („Фрайвіллїґес Автомобіль Корпс", добровільний моторовий корпус) звучать „Фарт-Аллес-Капут", що значить: всьо пишить до пня. Букви М. Г. К. („Машінен Ґевер Компанії", компанія машинових крісів) звучать „Морд Ґезельшафт Клюб", що значить, клюб товариства убийників. Ідентифікацийна карта німецького жовнїра є знана яко „білет до неба".

Почтарі в Портуґалії розносять в недїлю листи по церквах.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Т. Д., Ню Йорк, Н. Й. — Адреси свого полоненого брата, який має находити ся в котрійсь части бувшої Росії, Ви тепер не можете відшукати навіть за помочию тамошних часописий, бо почта відси на Україну тепер не доходить.

Що? Дорожня?
Її ніко не буде на Іот Сайд в Ню Йорку!
6 центів зуба, 6 цит. масо,
6 центів — се стала цїна в Karoull Kook Kitchene.
А всьо там буде здорове, сьвіже і ровнивне. 36-41

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ"
виконує
СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,
як:
БІЛЄТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ,
НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ ВИЛЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЯКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШ КНИЖКИ.
Зв. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарнї „Свободи".
Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
81 Grand St. Jersey City, N. J.

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до мого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН!

Я є спеціяліст від всїх особистих недуг, як напр. гемороїдів і т. п. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курацїя в офісі д-ра Брайна в уміркованих цїнах. Я доставляю ліки. Прийдіть вперше до мене, і заощадите час, гроші і терпіне. ЗО ЛЇТ ДОСЬВІДУ.
„Практика удосконалює".
ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візитї Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часї, а також скаже Вам цїну.
В моїм офісї говорить се також Вашою мовою. Моя адреса:
Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.
(близько 2-ої евеню)
Офіс отворений: від 9. рано до 8. вечер., в недїлї від 9. до 1. в полудне.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст
ЙОГО ОФІС ІСНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.
117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.
Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.
ПОРАДА ДАРОМ. — ЛЇКИ $1.00.
За професійну послугу числить низькі цїни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в недїлї від 9-ої до 3-ої.

Родинцї! Купуйте календар Українського Народного Союза, який коштує разом з пересилкою тільки 50 центів.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ
нема лїпшого ремесла від автомобільного. Я є з краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї.
ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішуче лїчить ся без операциї і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду на старі і такі, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—
І думаєте над сим: що дорого заплатю, аби Ви лїчили те вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторок і суботи від 10. до 8. в недїлї від 10. до 1.
(близько 25-ої улиці).
HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.
Його офіс має нову машинерію до лїканя і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої недуги він не бересь лїчити. 106—
Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. попол.
Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити до українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!
ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ, ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ.
З дня на день з року на рік підіймаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі сїлькім хорим я уже вилїчив та сїлькім хорим я допоможе. Вже Вам житє надоїло задля пробуваня у многих лїкарях і коли вікуєтесь, що Вам стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до
Dr. LEONARD LANDES

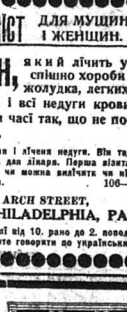

Він Вам нїколи даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє здоровим і щасливим Вам є нашій недузі. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослабленя, затровна крови, недуги жолудка, серця, легких, і т. д.
Нехтуй нолозї і нервові лїчу на помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які просвідаю Ваші внутренности. Не кожний лїкар послїдне зі аппарат, дмтого, що коли дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас прийдіть до знаного всїм
Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington і 3rd Ave.), New York.
Telephone Gramercy 3828
Години приняття: від 10. рано до 8. вечер.
В недїлї від 10. рано до 1. попол.
140 EAST 22 ST, N.Y.